
D/738/11.01.00.00/2022**46 § Maa-aines- ja ympäristölupa / Huhtainnummen Sora Oy / Erkylä, Huhtainnummi RN:o 1:556**

Ympäristölautakunta 5.9.2024 46 §

Huhtainnummen Sora Oy:n maa-aineslain (555/1981) 4 a §:n mukainen maa-aines- ja ympäristölupahakemus (yhteiskäsittelyhakemus) maa-ainesten ottamiseen ja kiviaineksen murskaamiseksi kiinteistöllä Huhtainnummi 86-401-1-556 on käsitelty ja valmisteltu päätöksentekoa varten. Lupahakemus koskee olemassa olevan ottamisalueen laajentamista, jolle on myönnetty maa-aines- ja ympäristölupa (yhteislupa) vuoteen 2035 saakka. Uudella hakemuksella haetaan lupaa 3 600 000 k-m3:n kokonaisottomäärälle, 37,3 ha kokoiselta alueelta 15 vuodeksi. Hanketta koskien on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely) vuonna 2021. Lupahakemus sisältää hakemuksen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Lupahakemus on kokonaisuudessaan nähtävillä kokouksessa. Lupahakemus ilman liitteitä, hakemuksen täydennys, suunnitelma- ja leikkauspiirustukset, YVA-viranomaisen päätelmä ovtta liitteinä.

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu ja hakemus on pidetty nähtävillä, lausunnot on pyydetty ja asianosaisten kuuleminen suoritettu. Hakemuksen johdosta jätettiin kaksi muistutusta. Hakemuksesta ovat antaneet lausuntonsa Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Etelä-Hämeen ympäristöterveys, Hyvinkään Vesi ja Hämeenlinnan kaupunginmuseo. Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen muistutusten ja lausuntojen johdosta.

Hakemuksen sisällön pääkohdat ja lupahakemuksen käsittelyvaiheet on kirjattu lupapäätöslomakkeeseen, joka on liitteenä.

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää myöntää Huhtainnummen Sora Oy:lle maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kiviaineksen murskaukseen kiinteistölle Huhtainnummi 86-401-1-556, lupapäätöslomakkeen mukaisesti ja siinä mainituin perustein. Lupa myönnetään ehdolla, että toimintaa harjoitetaan noudattaen hakemusta, ottosuunnitelmaa ja lupapäätöslomakkeessa mainittuja lupamääräyksiä. Niiltä osin kuin hakemuksen, ottosuunnitelman ja lupamääräysten sisältö eroaa, on noudatettava lupamääräyksiä.

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella hallintolain 62 a §:n mukaisesti.

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun haetaan muutosta ympäristönsuojelulain 190 §:n mukaisesti Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on pöytäkirjan/ pöytäkirjan otteen liitteenä./ys

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Lupapäätöslite
Maa-aineslupan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemus 20122022
Lupahakemus täydennykset 23.1.2024
1510082129_001_Huhtainnummen_sora_ottoalue 22.1.2024
1510082129_002_Huhtainnummen_sora_ottoalue_poikkileikkaus 22.1.2024
1510082129_003_Huhtainnummen_sora_maisemointi 22.1.2024

Ympäristölautakunta

Kokouspäivämäärä

Pykälä (§)

2

5.9.2024

46

Perusteltu päätelmä_Huhtainnummen soranottoalue
muistio28.6.2024

Valmistelija(t) Ympäristösihteeri Toni Haavisto

Täytäntöönpano Ote+valitusosoitus+päätöslite:
Huhtainnummen Sora Oy (c/o Lujabetoni Oy, Harjamäentie 1, 71800 Siilinjärvi)
Hämeen ely-keskus (kirjaamo.hame@ely-keskus.fi)
Hämeen liitto (hameenliitto@hame.fi)
Etelä-Hämeen ympäristöterveys (ytos@riihimaki.fi)
Hyvinkään Vesi (vesihuolto@hyvinkaa.fi)
Väylävirasto (kirjaamo@vayla.fi)
Hämeenlinnan kaupunginmuseo (kulttuuriymparisto@hameenlinna.fi)

Ote:
muistutusten ensimmäisille allekirjoittaneille

Ilmoitus päätöksestä:
kuulutuksesta erikseen tiedon saaneet

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Valitusviranomainen

Hausjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuvan seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisupäivästä.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi, kotikunta ja yhteystiedot (jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Yhteystietojen muutoksista tulee viipymättä ilmoittaa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan

viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
puhelin: 029 56 42780
faksi: 029 56 42760
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika: klo 8-16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Oikaisuvaatimus- viranomaisen

- Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs.
- Postiosoite: PL 204, 65101 **Vaasa**.
- Puhelin: Kirjaamo: 029 56 42780. Faksi: 029 56 42760. Puhelinvaihe: 029 56 42611. Sähköposti: **vaasa.hao(at)oikeus.fi**. Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Pöytäkirja nähtävänä

Hausjärven kunnan kotisivuilla 10.9.2024

Tiedoksianto

Asianosaiset:

Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 10.9.2024

Vastaanottajat:

ASIA

Yhteislupapäätös Huhtainnummen Sora Oy:n maa-aineslain (MAL) 4 §:n ja ympäristönsuojelulain (YSL) 27 §:n mukaisista lupahakemuksista koskien maa-ainesten ottoa ja kiviaineksen murskausta.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Huhtainnummen Sora Oy
c/o Lujabetoni Oy
Harjamäentie 1
71800 Siilinjärvi

Y-tunnus: 3008765-3

Yhteyshenkilö: Jani Örn, Maanrakennus P. Örn Oy

OTTAMISALUEEN SIJAINTI- JA KIINTEISTÖTIEDOT

Hausjärven kunta, Erkylän kylä, tila Huhtainnummi 86-401-1-556.
Kiinteistön omistaa luvanhakija.

Ottamisalue sijaitsee kiinteistöllä Huhtainnummi RN:o 1:556, osoitteessa Hikiäntie 875, 12240 Hausjärvi.

Kiinteistö on pinta-alaltaan 100,54 ha, josta suunnittelualueetta on 52 ha ja ottamisaluetta 37,3 ha.

Hausjärven taajama sijaitsee ottamisalueen koillispuolella noin 10 kilometrin päässä. Riihimäen keskusta sijaitsee ottamisalueen luoteispuolella noin 8 kilometrin päässä ja Hyvinkään keskusta noin 9 kilometrin päässä lounaispuolella. Ottamisalueen itäpuolella kiinteistön halki kulkee maantie 290 (Hikiäntie).

ASIAN VIREILLETULO

Hakemusasiakirjat on toimitettu Hausjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 21.12.2022, jolloin ne ovat tulleet vireille. Hakija on täydentänyt hakemustaan 23.1.2024.

Hakija on toimitetulla täydennyksellä tarkistanut lupahakemuksen koskemaan uuden ottamisalueen lisäksi myös nykyistä lupa-aluetta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n mukaan

ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 e mukaan luvanvarainen toiminto on tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

MAL 4 a §:n ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohdan 6 b) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen käsittelemään hakemuksen mukaisen ympäristölupa-asian.

Maa-aineslain (555/1981) 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ratkaisemaan MAL 4 a §:ssä tarkoitetun lupa-asian (yhteiskäsittely).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Voimassa oleva maa-aines- ja ympäristölupa

Hausjärven ympäristölautakunta on myöntänyt 2.9.2020 §51 maa-aines- ja ympäristöluvan (yhteislupa) kiinteistölle Huhtainnummi RN:o 1:556 maa-ainesten ottoon ja kiviaineksen murskaukseen 30.9.2035 saakka. Yhteislupa korvasi alueella voimassa olleet vuonna 2013 myönnetty maa-aineslupa ja ympäristölupa.

Ympäristölautakunta on muuttanut edellä mainitussa yhteisluvassa hyväksytyjä polttoaineen varastointilavuuksia päätöksellä 1.12.2021 sekä luvassa määrättyä pohjavesitarkkailua päätöksellä 20.1.2021.

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Suunnittelualueetta koskien on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely) vuonna 2021, Huhtainnummen soranottoalueen laajennushanke. Menettelyssä tarkasteltiin seuraavien vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia:

- Vaihtoehto 0+ (VE0+): Ottotoimintaa ei laajenneta. Toimintaa jatketaan nykyisen maa-aines- ja ympäristöluvan mukaisesti, alimmillaan ottotasoon +120 (N2000) vuoteen 2035 saakka.
- Vaihtoehto 1 (VE1): Ottamista laajennetaan nykyistä ottoaluetta syventämällä ja laajentamalla. Suunnittelualueen pinta-ala on laajennuksen jälkeen 52 hehtaaria, josta ottamisalue on 44 hehtaaria. Kokonaisotto-määrä on 4 900 000 k-m³. Vuotuinen ottomäärä vaihtelee, mutta on keskimäärin noin 178 000 k-m³ vuodessa. Alimmillaan ottotaso on +118 (N2000). Toiminta jatkuu arviolta vuoteen 2050.

Hankkeen arviointiohjelma tuli vireille 9.11.2020. YVA:n arviointiselostus oli nähtävillä 9.9.-8.10.2021. Hämeen ELY-keskus (yhteysviranomainen) antoi YVA-menettelyn mukaisesta arviointiselostuksesta perustellun päätelmän 14.12.2021. Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä sekä muut YVA-menettelyn asiakirjat ovat saatavissa ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa:
<http://www.ymparisto.fi/huhtainnummensoranottoYVA>

Yhteiskäsittelyhakemuksen liitteinä on toimitettu edellä mainittu ympäristövaikutusten arviointiselostus ja sitä koskeva perusteltu päätelmä. Huhtainnummen Sora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus on pääosin ympäristövaikutusten arviointimenettelyn hankevaihtoehdon VE1 mukainen.

Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

Päätelmässään yhteysviranomainen katsoi, että arviointiselostus täyttää YVA-lain 19 §:ssä ja YVA-asetuksen 4 §:ssä arviointiselostukselle säädetyt sisältövaatimukset. Arviointiselostus on laadultaan kokonaisuutena tarkastelleen riittävä. Selostuksen pohjalta on mahdollista muodostaa kokonaiskuva hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista, tunnistaa ja arvioida hankkeen merkittävät vaikutukset sekä arvioida eri vaihtoehtojen ympäristöllistä paremmuutta ja toteuttamiskelpoisuutta. Arvioinneista esille nousseita puutteita ja epävarmuustekijöitä voidaan korjata hankkeen jatkosuunnittelun ja tulevien lupamenettelyjen yhteydessä tehtävillä tarkentavilla lisäselvityksillä.

Päätelmässä on todettu, että keskeisimpänä puutteena selostuksessa on ottotoiminnan eri vaiheiden vaikutusten puutteellinen tarkastelu. Ottotoiminnan vaiheistus on tunnistettu vaikutusten vähentämiskeinona, mutta asiaa ei ole tarkastelu tätä tarkemmin. Kunkin vaikutuksen osalta selostuksessa on esitetty lieventämistoimia haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi. Selostuksessa ei kuitenkaan ole arvioitu, kuinka paljon kukin lieventämistoimi ehkäisee tai lieventää kutakin haitallista vaikutusta. YVA-selostuksessa olisi tullut tarkastella vaihtoehdon VE1 osalta hankkeen pitkän elinkaaren vaikutuksia arvioinnin epävarmuuteen.

Yhteysviranomainen katsoi päätelmässään, että arviointiselostuksen mukaan molemmissa hankevaihtoehdoissa syntyy haitallisia vaikutuksia. Hankevaihtoehdon VE0+:n ympäristövaikutukset ovat pienempiä kuin hankevaihtoehdon VE1, sillä vaihtoehdossa VE1 toiminta laajentuu ja ulottuu syvemmälle sekä kestää pidemmän aikaa. Molemmat hankevaihtoehdot voidaan kuitenkin katsoa toteuttamiskelpoisiksi, koska tehdyn vaikutusarvioinnin perusteella kummastakaan vaihtoehdosta ei näyttäisi aiheutuvan merkittäviä

haitallisia ympäristövaikutuksia eikä kummankaan vaihtoehdon kohdalla ole tunnistettu ehdottomia ympäristöllisiä toteuttamisesteitä.

Yhteysviranomainen on katsonut molempien hankevaihtoehtojen merkittävimpinä vaikutuksina olevan vaikutukset pohjaveteen ja hankealueen läheisiin lähteisiin sekä näiden lisäksi Huhtainnummen ja Ruduksen ottoalueen melun yhteisvaikutukset.

Jatkosuunnitteluun ja tuleviin lupamenettelyihin liittyvillä tarkentavilla lisäselvityksillä, haittojen ehkäisemis- ja lieventämiskeinoilla sekä lupaan liittyvillä tarkkailuvelvoitteilla voidaan estää merkittävien ympäristövaikutusten muodostuminen.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä virkistyskäyttöön

Vaihtoehdon VE1 osalta on keskeistä, että Hikiäntien varteen jää riittävä metsäinen vyöhyke suojaamaan maisemaa, kun ottoalue laajenee tietä kohti vaiheessa 3. Virkistyskäytön osalta selostuksessa olisi tullut arvioida vaikutukset maakuntakaavassa esitettyyn ulkoilureittiin, joka sivuaa hankealuetta.

Vaikutukset pintavesiin

Jatkosuunnittelussa on tärkeää kiinnittää huomiota toiminnan mahdollisiin onnettomuustilanteisiin ja niihin varautumiseen, sillä tukitoiminta-alueella muodostuvat hulevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta maastoon alueen koillisreunalle, mistä haitalliset aineet voivat päätyä pintavesiin tai pohjaveteen.

Vaikutukset pohjaveteen

Molemmissa hankevaihtoehtoissa tulee ottamisen jälkihoidon vaiheistuksella varmistaa, että lähteiden valuma-alueella ottamisaluetta ei ole kerralla avoimena yli 30 % lähteiden valuma-alueesta. Vuotojenhallintarakenteisiin sekä niiden huoltoon ja kunnossapitoon on syytä kiinnittää huomiota jatkosuunnittelussa. Pohjavesialueella suojausrakenteiden tulee lähtökohtaisesti olla kaksinkertaisia.

Luonto- ja luonnonsuojeluvaikutukset

Jatkosuunnittelua ja lupaprosessia varten tulee alueella tehdä kirjoverkkoperhosselvitys sen selvittämiseksi, onko hakemuksen mukaisella alueella lajin elinympäristöä ja onko siellä kirjoverkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikka/-paikkoja, jotka maa-ainesten otto hävittäisi. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeelle tulee hakea aluehallintovirastosta vesilain 2 luvun 11 §:n mukaista lupaa vaarantamiskiellosta poikkeamiseen, mikäli lähteiden valuma-alueesta on avoimena samaan aikaan yli 30 %.

Meluvaikutukset

Melun yhteisvaikutusta tulisi tarkemmin selvittää läheisten asuin- ja lomakiinteistöjen piha-alueella.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ei ole voimassa tai vireillä yleiskaavaa tai asemakaavaa.

Alueella on maakuntavaltuuston 27.5.2019 hyväksymä voimassa oleva Maakuntakaava 2040. Maakuntakaava 2040 on kokonaismaakuntakaava, joka alueellisesti kattaa koko Kanta-Hämeen maakunnan ja korvaa kaikki aiemmat maakuntakaavat.

Maakuntakaavassa suunnittelualueella on merkintä EOh (466), soran ja hiekan ottoalue. Merkinnällä osoitetaan alueita, jotka ovat soran ja hiekanoton kannalta tärkeitä alueita. Suunnittelumääräyksen mukaan sora- ja hiekka-aineksen ottamissuunnitelmassa tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun ja ainestenoton maisemallisiin vaikutuksiin käyttämällä riittäviä suojakerroksia ja -vyöhykkeitä sekä vaiheistamalla ainestenottoa ja maisemointia. Alueen toteutuksen tulee perustua riittävään luontoselvitykseen ja ympäristövaikutusten arviointiin. Alueen jälkihoitotavoitteena on metsätalous, ellei sitä ole erikseen määritelty lisämerkinnällä. Harjualueilla tulee kiinnittää erityistä huomiota ottoalueen sovittamiseen ympäröivään harjumaastoon. Suunnittelualue sijaitsee maakuntakaavassa tärkeällä pohjavesialueella.

Suunnittelualueen itäpuolella sijaitsee soran ja hiekan ottoalueeksi merkitty alue (EOh), jonka jälkikäytölle on annettu lisämerkintä mu (ulkoilu- ja moninaiskäyttö). Ottoalueiden väliin on merkitty ulkoilureitti. Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee voimajohtolinja (Z) ja sen takana arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi merkitty alue (ge).

TOIMINTA-ALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

Nykytilanne alueella

Ottamistoiminta on aloitettu 2000-luvun alussa ja ottamisaluetta on laajennettu vuosien saatossa. Syksyllä 2022 avoinna olevaa ottamisaluetta oli noin 14 ha. Nykyisen luvan mukainen ottotoiminta on käynnissä suunnitelmapiirustuksen vaiheissa 1 ja 2. Vaiheen 1 otto on edennyt kartiomurska-alueesta itään jo pohjatasoon saakka ja alueella sijaitsevat varastokasat. Vaiheessa 2 otto on jo edennyt eteläosassa lähelle pohjatasoa. Vaiheen 1 itäreuna on osittain maisemoitu syksyllä 2023.

Ottotasot jo avatulla alueella ovat tasossa +125...+142 (N2000). Puusto on poistettu koko nykyisen luvan mukaiselta ottamisalueelta. Haettavan luvan uudella ottoalueella on metsää.

Suunnittelualan etelä- ja lounaispuolella sijaitsee metsää, länsipuolella sijaitsee peltoalueita sekä Fingridin voimajohto (110 kV), pohjoispuolella Brusilan-suo ja itäpuolella sijaitsee Ruduksen toiminnassa oleva maa-ainestenottoalue. Suunnittelualan sisällä eteläkärjessä on metsitetty vanha ottoalue. Suunnitelma-alueen ja Rudus Oy:n alueen välissä kulkee Hikiäntie (mt 290).

Alueen lähiympäristössä ei ole asutusta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat luoteispuolella 680 metrin etäisyydellä ja itäpuolella noin 920 metrin päässä. Lähin vapaa-ajanrakennus sijaitsee koillispuolella noin 1,2 kilometrin päässä. Viiden kilometrin etäisyydellä ottamisalueesta ei sijaitse kouluja, päiväkoteja tai muita herkkiä kohteita.

Maisema ja topografia

Suunnittelualueella ei ole erityisiä maisema-arvoja. Maisemallisesti herkin alue on Huhtainnummen luoteisrinne, joka näkyy kaukomaisemassa laajimmalle. Muihin suuntiin näkymää ottamisalueelle estää puusto ja metsät, Hikiäntieltä ei ole näköyhteyttä, eikä alue ei näy asuinrakennuksille.

Maa-ainesten ottaminen on alimmillaan ottamisalueen kaakkoispuolella, jossa otto on jo pohjatasossa +125. Alueen länsiosassa ottotaso on välitasossa +131...+133 ja luoteis- ja länsiosassa ottotaso on ylätasolla +138...+142 siten, että vain puusto on poistettu. Laajennettavalla alueella maanpinta on korkeimmillaan tasolla + 144.

Maaperä ja maa-aineksen laatu

Suunnittelualan maaperä muodostuu hiekasta (Hk) ja kallioperä graniitista (Maankamara, GTK). Laajennusta varten nykyisen ottamisalueen länsi- ja eteläpuoleisten alueiden maaperän laatua tutkittiin vuonna 2019 maanäytein. Tutkimusten mukaan alueen maaperä on pääosin hiekkavaltaista. Lisäksi esiintyy heikommin lajittuneita moreenikerroksia.

Huhtainnummea ei ole määritelty geologisesti arvokkaaksi kohteeksi eikä se kuulu harjajensuojeluohjelmaan.

Pohjavesiolosuhteet ja pohjaveden tarkkailu

Suunnittelualue sijaitsee Kurun vedenhankintaa varten tärkeällä 1-luokan pohjavesialueella (0408603), jonka kokonaispinta-ala on 20,42 km². Pohjaveden muodostumisaluetta on 15,13 km² ja muodostuvan pohjaveden arvioitu kokonaismäärä on 12 000 m³/d. Pohjavesialueella ei ole vesilain mukaisia suoja-alueita.

Maa-ainestenottoalueen läheisyydessä ei ole vedenottoa eikä yksityiskiinteistöjen talousvesikaivoja. Hikiän tekopohjavesilaitos sijaitsee noin 2,5 kilometrin etäisyydellä.

Kurun pohjavesialue muodostuu osasta I Salpausselän reunamuodostumaa sekä Pässinlukkojen ja Huhtainnummen alueella siihen liittyvistä pitkittäisharjuista. Kurun pohjavesialue jakautuu useampaan eri valuma-alueeseen. Paikoitellen kallio kohoaa pohjavedenpinnan yläpuolelle muodostaen pohjaveden virtausta rajoittavia kalliokynnyksiä. Merkittävin valuma-alue sijoittuu pohjavesialueen pohjoisosaan Pässinlukkojen – Hikiän pitkittäisharjuun, jossa sijaitsee Hikiän tekopohjavesilaitos.

Huhtainnummi muodostaa vuonna 2000 tehdyn selvityksen (GTK) mukaan oman erillisen pohjaveden valuma-alueen, jossa muodostuvan pohjaveden määrä on n. 700 m³/d. Valuma-alue ei muodosta yhdyskunnan kannalta merkittävää vedenhankintakohdetta.

Huhtainnummen maa-ainesottoalueella on tehty säännöllistä pohjaveden laadun seurantaa vuodesta 1999 lähtien. Pohjaveden tarkkailua on muutettu vuosien aikana ja viimeisin tarkkailua koskeva muutos on tehty Hausjärven ympäristölautakunnan päätöksellä 20.1.2021 §5. Pohjaveden korkeusvaihteluja tarkkaillaan neljä kertaa vuodessa seitsemästä alueella olevasta putkesta ja vesinäytteet putkista GTK20, HP8 ja HP10 tai HP10 sijasta lähteestä, laajan analyysipaketin mukaisesti.

Hakemuksen mukaan havaintoputkessa HP6 pohjaveden sulfaattipitoisuus on tarkkailun aikana vuosina 1999-2018 pysytellyt noin 3 mg/l tasolla. Tarkkailupisteessä HP8 pohjaveden sulfaattipitoisuus on ollut noin 5 – 6 mg/l tasolla vuoteen 2013 saakka, jonka jälkeen sulfaattipitoisuudessa on havaittavissa nousua. Vuosina 2017 – 2019 otetuissa tarkkailunäytteissä sulfaattipitoisuus on ollut noin 30 mg/l. Lähteestä otetuissa näytteissä sulfaattipitoisuus on ollut noin 3 – 4 mg/l vuosina 2015 – 2019. Havaintoputkessa HP8 pohjaveden kloridipitoisuudessa on myös esiintynyt nousua sulfaattipitoisuuden tavoin. Kloridipitoisuus on ollut noin 1 – 2 mg/l vuoteen 2011 saakka, jonka jälkeen kloridipitoisuus on noussut korkeimmillaan 26 mg/l tasolle vuonna 2015. Tämän jälkeen kloridipitoisuus on laskenut. Vuoden 2019 tarkkailunäytteessä kloridipitoisuus oli 7,5 mg/l. Talousveden laatutavoitteen (STM 1352/2015) mukainen enimmäispitoisuus sulfaatille ja kloridille on 250 mg/l, joka alittuu kaikissa tarkkailupisteissä selvästi.

Pohjaveden tarkkailunäytteissä ei ole todettu öljyhiilivetyjä eikä haihtuvia hiilivetyjä. Lähteestä otetuissa tarkkailunäytteissä on todettu E.coli - bakteereita sekä kohonneita kemiallisen hapenkulutuksen arvoja, mikä viittaa pintavesien vaikutukseen. Havaintoputkissa ei ole esiintynyt kohonneita kemiallisen hapenkulutuksen arvoja eikä E.coli - bakteereita. Havaintoputkista otetuissa näytteissä esiintyneet

kohonneet raudan ja mangaanin pitoisuudet johtuvat oletettavasti näytteiden sisältämästä maaperän hienoaineksesta, koska näytteitä ei ole suodatettu.

Hakemuksen liitteenä olevan pohjavesiselvityksen mukaan maa-ainesottoalueen eteläpuoleisissa havaintoputkissa pohjaveden pinnantasot esiintyy korkeimmillaan noin +122 tasolla ja pohjoisreunalla noin +112 tasolla. Pohjaveden virtaus suuntautuu Huhtainnummen alueella pääosin kohti pohjoispuoleista Brusilansuota, jonne pohjavesi purkautuu. Huhtainnummen länsiosassa pohjaveden virtaus suuntautuu luoteeseen.

Pintavedet

Alue kuuluu Vantaan-Herajoen valuma-alueeseen (21.023). Sade- ja sulamisvedet valuvat maanpinnan ja maaperässä olevien tiiviiden maalajien kaltevuuksien mukaisesti eri suuntiin. Huhtainnummen itäpuolella oleva oja alkaa maanpinnan tasolta +120, josta se virtaa kohti pohjoista 530 metriä, kääntyy luoteeseen kohti ja yhdistyy suon ojituksen. Brusilansuo on ojitettua rämettä, jolta lähtevä oja on tasolla alle +105, virraten länteen noin 1,7 kilometrin päähän Selänojalle. Vajovesi voi purkautua takaisin pintavedeksi myös alueen luoteispuolella sijaitsevan lähteen kautta.

Muut luonnonolosuhteet

Huhtainnummen soranottoalueen lähiympäristö on pääosin metsäistä aluetta. Etelä- ja länsipuolella on kuivaa kangasmetsää sekä harvennettua männikköä tai siemenpuustoa. Pohjoispuolella on tuoretta kangasmetsää ja kangaskorpea. Alueen kasvillisuus on ko. kasvupaikoille tyypillistä lajistoa. Alueelta ei ole havaintoja harvinaisista tai uhanalaisista lajeista. Suunnittelualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä.

Metsälaissa metsien monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi elinympäristöksi määritellyn lähteen välitön lähiympäristö sijaitsee suunnittelualueen luoteispuolella noin 0,5 kilometrin päässä.

Lähin Natura2000-alue sijaitsee 3,1 km päässä suunnittelualueesta kaakkoon, Mustasuo (FI0305004). Lähimmät yksityisten mailla olevat luonnonsuojelualueet, Erkylän lehto (YSA205328) ja Vesakallion lehmuskohde (LTA201990), sijaitsevat reilun 2 km päässä suunnittelualueesta lounaaseen.

Suunnittelualueella liikkuu tyypillistä eläinlajistoa kuten peuroja, hirviä ja metsäjäniksiä. Kuiva nummi ei ole eläimistön suosimaa pesimäaluetta.

Hakemuksen liitteenä olevan luontoselvityksen (Ramboll Finland Oy, 2020) mukaan suunnitelma-alueella selvitettiin liito-oravan esiintymistä

ja elinympäristöjä, pesimälinnustoa sekä kasvillisuutta ja luontotyyppejä. Lisäksi selvityksen yhteydessä tarkasteltiin selvitysalueen soveltuvuutta liito-oravan lisäksi myös muille luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainituille lajeille sekä tarkistettiin suunnittelualueen luoteispuolella sijaitsevien lähteiden luonnontila. Liito-oravasta ei tehty havaintoja selvitysalueella, valtaosa selvitysalueen metsäisistä osista on liito-oravan elinympäristöksi kelpaamatonta. Selvitysalueella havaittiin kaikkiaan 23 pesiväksi tulkittavaa lintulajia, suojellisesti huomionarvoisia pesimälajeja havaittiin kaikkiaan kuusi. Suunnittelualueen laajennuksen toteutuessa elinympäristöt alueella menetetään, metsien osuus on jo nykyhetkellä vähäinen, joten hankkeen vaikutukset metsistä riippuvaisiin lintulajeihin voidaan vähäisiksi. Uhanalaisia tai silmälläpidettäviä, rauhoitettuja tai muuten huomionarvoisia kasvilajeja, uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppejä, luonnonsuojelulain 29 §:n suojeltuja luontotyyppejä, metsälain 10 § tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai vesilain 2. luvun 11 § mukaisia luontotyyppejä ei suunnitelma-alueella havaittu. Suunnitelma-alueen ulkopuoliset luoteispuolella olevat lähteet voidaan tulkita vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisiksi luontotyypeiksi ja niiden ympäristö metsälain 10 §:n tarkoittamaksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi.

Alueella on suoritettu kirjoverkkoperhosselvitys syksyllä 2022 (Ramboll Finland Oy). Kirjoverkkoperhosen toukkapesiä ei havaittu suunnittelualueelta ja lajille soveltuvaa lisääntymisympäristöä havaittiin alueella olevan vain vähän. Selvityksessä todettiin, että lajia ei tarvitse huomioida alueen jatkosuunnittelussa.

Suunnittelualueella ei ole kulttuurihistoriallisesti arvokkaita kohteita. Lähimmät kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet ja kulttuurimaisemat ovat Erkylän kartanoalue (n. 1,5 km päässä), Selänojan kylä (n. 2 km päässä) ja Kurun kylä (n. 1,5 km päässä).

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) muinaisjäännöksiä. Huhtainnummen soranottoalueen laajennuksen arkeologisen inventoinnin (Mikroliitti Oy, 2021) mukaan alueella ei havaittu mitään merkkejä arkeologista kiinteistä muinaisjäännöksistä.

TOIMINNAN KUVAUS

Toiminta pitää sisällään maa-ainesten oton, kiviaineksen murskauksen ja seulonnan sekä jalosteiden varastoinnin ja kuljettamisen.

Hakemus koskee olemassa olevaa ottamisaluetta sekä uutta ottamisaluetta. Nykyistä aluetta laajennetaan tietyn maalajikkeen saamiseksi, jota on saatavilla laajennusalueella. Ottoa jatketaan saman aikaisesti myös muualla ottamisalueella. Lupaa haetaan 15 vuodeksi.

Alueen nykyisen luvan mukainen kokonaisottomäärä kasvaa laajennuksen myötä, lupa-alueelta on otettu 31.12.2023 mennessä noin 1 297 000 k-m³. Alueen kokonaisottomäärä toteutunut otto ja tarkistettu lupahakemus huomioiden tulee olemaan noin 4,9 milj. k-m³.

Olemassa olevaa ottamisaluetta laajennetaan 37,3 ha kokoiseksi. Suunnittelualue laajenee yhteensä 52 ha suuruiseksi. Naapuritilojen ja ottamisalueen väliin jätetään luonnontilainen vähintään 10 metrin suojaetäisyys. Ottamisalueen ja Hikiäntien väliin jätetään metsäinen vyöhyke suojaamaan maisemaa, kun alue laajenee tietä kohti.

Valmiit jalosteet välivarastoidaan alueella ennen toimittamista tai toimitetaan Fesconin Hausjärvellä sijaitsevan tehtaan varastoon, ja Lujabetonin tehtaille Järvenpäässä, Helsingin Tattarisuolla ja Espoon Mankkaalla.

Maa-aineksen ottaminen

Otettava maa-aines on hiekkaa ja soraa. Haettu kokonaisottomäärä yhteensä nykyiseltä ja uudelta ottamisalueelta on 3 600 000 k-m³. Ottomäärä on keskimäärin 240 000 k-m³ vuodessa. Ottomäärät voivat vaihdella paljonkin vuosittain. Alin ottotaso on +118 (N2000). Kaivua ei uloteta kuitenkaan missään vaiheessa neljää metriä lähemmäksi ylintä havaittua pohjaveden pintaa.

Hakemuksen mukaan Vaihe 3 itäosan otto aloitetaan vuonna 2024 ja vaiheen 3 länsiosan otto arvioidaan aloitettavan vuonna 2029. Vaiheeseen 4 (sisältää myös YVA-suunnitelman vaiheen 5) ottotoiminnan arvioidaan etenevän vuodesta 2034 alkaen. Pintakuoriturun ja avoimen ottamisalueen pinta-alan arvioidaan olevan ottamisaikana enintään 20 ha.

Laajennettavan alueen ottaminen alkaa puiden kaatamisella ja pintamaan poistolla. Pintamaita poistetaan kerrallaan vain noin vuoden tarpeita vastaavalta alueelta huomioiden lähteikön valuma-alueella enintään 30 % (n. 3 ha) avoimena oleva alue. Ennen pintamaiden poistoa kaivualue merkitään maastoon paaluilla. Otto etenee koko kaivualueen leveydeltä vaiheistuksen mukaisesti.

Ottaminen lähteiden valuma-alueella toteutetaan siten, että ottamisaluetta ei ole kerralla avoimena yli 30 % lähteiden valuma-alueesta (n. 3 ha).

Maa-aineksen irrotus rintauksesta tehdään pyöräkuormaajalla ja aines voidaan kuormata suoraan kuorma-auton lavalle. Vaihtoehtoisesti maa-aines voidaan siirtää murskaamoon murskattavaksi tai varastokasaan, josta se siirretään murskaamoon ja edelleen seulottavaksi. Rintausten

yläosat pidetään siisteinä ja raivattuina oton viimeistelyn vaatimaan leveyteen saakka. Jyrkät luiskat varustetaan aidoilla.

Ottamisalueelle tehdään korkopukit. Asiaton moottoriajoneuvoliikenne on kielletty kaivupaikalla. Arkisin alueella liikkumista valvotaan muun työnvalvonnan ohessa. Työajan ulkopuolella alueelle pääsy estetään puomilla. Alueella on vartiointi ja kameravalvonta.

Murskaus ja seulonta

Murskauslaitoksen vuotuinen enimmäistuotanto on 250 000 tonnia, keskimäärin 140 000 tonnia.

Murskauksessa käytetään siirrettävää kaksi- tai kolmivaiheista kartiomurskainta, joka toimii sähköllä. Sähkö otetaan alueen muuntamosta. Murskauslaitoksen sijaintipaikka vaihtelee ottamisen etenemisen myötä, mutta se pyritään sijoittamaan mahdollisimman matalalle ja lähelle louhosreunoja, jolloin melu- ja pölyvaikutukset vähenevät. Murskaamolta valmiit tuotteet siirretään pyöräkuormaajalla varastokasoihin.

Kartiomurskainten lisäksi alueella käytetään siirrettävää leukamurskaa noin kerran vuodessa 2-4 viikon ajan. Leukamurskain on polttoöljykäyttöinen ja se tuodaan paikan päälle vain tarvittavaksi ajaksi. Leukamurskain sijoitetaan tiiviin reunakorokkeellisen alustan päälle. Alusta kattaa murskan sekä polttoainesäiliön. Leukamurskalla murskataan suurempia kiviä.

Murskauksen jälkeen materiaali siirretään kuljettimilla tai pyöräkuormaajalla seulalle, jossa kiviaines voidaan jakaa halutun kokoisiksi jakeiksi. Seulottu maa-aines putoaa laitteen kuljettimelle, josta se siirretään kuljetinta pitkin halutun raekoon mukaisille kasoille. Seula on sähkökäyttöinen.

Toiminnassa voidaan käyttää satunnaisesti myös toista seulaa, joka käyttää polttoaineena kevyttä polttoöljyä. Säiliö sekä seula sijoitetaan allasmaisen rakenteen päälle, jonka pohjarakenteena on vedenpitävä muovikalvo. Allas on täytetty hiekalla, johon mahdolliset vuodot imeytyvät ja muovikalvo estää mahdollisten vuotojen imeytymisen maaperään. Säiliö siirretään tukitoiminta-alueelle silloin, kun polttoöljykäyttöinen seula tai murska ei ole käytössä.

Toiminta-aika

Kuormaamista ja kuljettamista tehdään ympäri vuoden maanantaista perjantaihin klo 6-22 välisenä aikana sekä satunnaisesti lauantaisin klo 7-18 välisenä aikana. Murskausta ja seulontaa tehdään maanantaista perjantaihin klo 6-22 välisenä aikana. Pyhäpäivinä ei ole toimintaa.

Toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on yli 500 metriä, joten Muraus-asetuksen (800/2010) 8 § mukaisia aikarajoja ei sovelleta.

Tukitoiminta-alue

Tukitoiminta-alue sijaitsee ottamisalueen koilliskulmassa. Tukitoiminta-alueen alimpana kerroksena on kivimurske, sen päällä tiivistävänä kerroksena kivi-tuhkakerros ja päällimmäisenä kerroksena asfaltti.

Tukitoiminta-alueelle kertyvät sadevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta purkuputkella tukitoiminta-alueen koillispuolella olevaan rinteeseen. Hiekan- ja öljynerotin on varustettu sähköisellä hälyttimellä. Öljynerotinjärjestelmä huolletaan huolto-ohjelman mukaisesti ja tyhjennetään vähintään kerran vuodessa.

Tukitoiminta-alueella sijaitsee taukokontti ja kaksi kemikaaleja sisältävää konttia.

Työkoneiden tankkaus tapahtuu tukitoiminta-alueella. Tankkauslaitteisto on varustettu sulkuventtiilillä. Tankkauslaitteisto pidetään lukittuna silloin, kun sitä ei valvota. Polttoainesäiliöiden ja tankkauslaitteiden kunto tarkastetaan säännöllisesti. Työkoneita säilytetään tukitoiminta-alueella toiminta-ajan ulkopuolella.

Nykyinen tukitoiminta-alue pysyy nykyisellä paikallaan koko ottotoiminnan ajan.

Polttoaineet, kemikaalit ja niiden varastointi

Kevyttä polttoöljyä käytetään työkoneissa keskimäärin 75 m³ vuodessa, maksimissaan 100 m³/a. Polttoaineen kulutusta pyritään pitämään mahdollisemman alhaisena muun muassa huoltamalla työkoneet säännöllisesti. Polttoaineiden lisäksi koneissa ja laitteissa käytetään voiteluöljyä noin 300 litraa vuodessa.

Kemikaalit varastoidaan tukitoiminta-alueella konteissa. Kemikaaleja sisältävissä konteissa varastoidaan öljytynnyreitä, ureaa sekä öljynimeytysaineita. Kemikaalit säilytetään konteissa suoja-altaissa.

Kevyt polttoöljy varastoidaan ylitäytön estimellä varustetussa kaksoisvaippaisessa säiliössä tukitoiminta-alueella ottamisalueen koilliskulmassa. Öljysäiliön koko on 6 000 litraa.

Polttoöljykäyttöistä seuraa ja murskaa varten alueelle voidaan tilapäisesti tuoda toinen kevyttä polttoöljyä sisältävä säiliö, joka on myös kaksoisvaippainen ja varustettu ylitäytön estimellä. Öljysäiliön koko on 3 000 litraa.

Käytettävät laitteet ja liikennejärjestelyt

Toiminnassa on käytössä useampi pyöräkuormaaja, dumpperi, kaivinkone sekä sähkökäyttöiset kartiomurskain ja seula. Satunnaisesti toiminnassa on käytössä myös polttoöljykäyttöiset leukamurskain ja seula. Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella.

Liikennöinti ottamisalueelle tapahtuu alueen eteläosasta Hikiäntieltä (mt 290). Alueelle johtava tie on asfaltoitu. Hikiäntien keskimääräinen vuorokausiliikenne KVL on 1511 ajoneuvoa/vrk ja raskaan liikenteen osalta KVLRAS 84 ajoneuvoa/vrk. Liittymä on varustettu puomilla. Laajentumisen myötä uusia tieyhteyksiä ei ole tarve rakentaa.

Liikennemäärä ottamisalueelle vaihtelee ollen keskimäärin 25-35 ajoneuvoyhdistelmän käyntiä päivässä. Uusi tie rakennetaan alueelle vaiheessa 2, kun seulontaa ja murskausta sekä tuotteiden varastoaluetta on voitu siirtää lounaaseen.

Jätteet ja jätehuolto

Hakemuksen mukaan toiminnassa syntyy vähäisiä määriä sekajätettä noin 200 l/a ja metalliromua noin 7 t/a. Näiden lisäksi vuosittain voi syntyä pieni määrä vaarallista jätettä kuten kiinteää öljyistä jätettä sekä käytettyjä voiteluaineita. Vaaralliset jätteet säilytetään tukitoiminta-alueella konteissa siihen asti, kun ne toimitetaan (vähintään kerran vuodessa) asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottoipaikkaan.

Alueella on käytössä kuivakäymälä. Alueella ei muodostu viemäritäviä jätevesiä.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Huhtainnummen ottamisalueen laajentumisen ja lupatoimintojen ympäristövaikutuksia on esitetty seikkaperäisesti hankkeen YVA-menettelyssä laaditussa YVA-selostuksessa. Ottamisalueen laajentamishankkeessa arvioitiin vaikutuksia maankäyttöön ja kaavoitukseen, maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön, pintavesiin, maa- ja kallioperään sekä luonnonvarojen hyödyntämiseen, pohjaveteen, kasvillisuuteen, eläimistöön ja luonnonsuojeluun, ilmanlaatuun ja ilmastoon, ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen sekä arvioitiin hankkeen melu-, värinä-, liikennevaikutuksia, ja toiminnan riskejä ja poikkeustilanteita sekä yhteisvaikutuksia ympäröivä toiminta huomioiden.

Maisema, ympäristö- ja luonnonolosuhteet

Hakemuksen mukaan toiminnalla ei ole vaikutuksia kaukomaisemaan eikä yleiseen viihtyvyyteen. Ottamisalue on rajattu siten, että sen ulkopuolelle jää riittävän metsäinen alue estämään toiminnan vaikutusten näkymisen. Maakuntakaavassa esitettyyn ulkoilureittiin laajenemisella ei ole merkittäviä vaikutuksia, sillä virkistyskäyttöön

tarkoitettun reitin ja alueen välille jätetään metsäinen vyöhyke suojaamaan maisemaa.

Murskauksen yhteydessä syntyvä pöly sekä melu eivät aiheuta haitallisia terveysvaikutuksia, kun torjunta- ja suojaustoimenpiteet toteutetaan hakemuksen mukaisesti. Ottoalueen läheisyydessä ei sijaitse asutusta.

Alueella ei ole erityisiä luontoarvoja, joten toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia luonnonarvoihin. Alue on jo entisestään suurelta osalta maa-ainesottoaluetta. Ottamistoiminnan päätyttyä alue palautetaan metsätaloudekäyttöön.

Maaperä sekä pohja- ja pintavedet

Normaalitoiminnassa päästöjä pintavesiin tai vesistöön ei tapahdu. Käytössä olevat suojarakenteet estävät haitallisten aineiden pääsyn ojiin ja vesistöön. Pintavedet imeytyvät ottamisalueella pääosin maaperään. Tukitoiminta-alueen sadevedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta ympäristöön.

Normaalitilanteessa haitallisia vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen ei synny. Huhtainnummella suoritettun pohjavesitarkkailun ja pinnanmittausten perusteella toiminnalla ei ole havaittavaa vaikutusta alueen pohjaveden laatuun tai määrään.

Huhtainnummen maa-ainesottoalueen eteläpuoleisissa havaintoputkissa pohjaveden pinnantaso esiintyy korkeimmillaan noin +122 tasolla. Huhtainnummen pohjoisreunalla pohjavedenpinnantaso on noin +112 tasolla havaintoputkessa HP10. Ylimmän pohjaveden pinnan ja alimman ottotason väliin jätetään vähintään 4 metrin suojakerros.

Ottamisella ei ole haitallisia vaikutuksia alueen pohjaveteen ja sitä kautta ihmisten terveyteen.

Ottamisen vaikutuksia pintavesiin vähennetään ottamistoiminnan vaiheistuksella. Lähteikön valuma-alueella ottamisaluetta on avoimena kerralla enintään 30 % lähteiden valuma-alueesta (n. 3 ha). Maa-ainesten ottamisella ei arvioida olevan haitallisia vaikutuksia läheisestä lähteestä purkautuvan pohjaveden määrään tai laatuun.

Alueella käytettävät öljysäiliö sekä polttoöljykäyttöinen seula tai murska sijoitetaan allasmaisen rakenteen päälle, jonka pohjarakenteena on vedenpitävä muovikalvo. Allas on täytetty hiekalla, johon mahdolliset vuodot imeytyvät ja muovikalvo estää mahdollisten vuotojen imeytymisen maaperään. Säiliö siirretään tukitoiminta-alueelle silloin, kun polttoöljykäyttöinen seula tai murska ei ole käytössä.

Alueella ei muodostu viemäroitäviä jätevesiä.

Melu ja tärinä

Toiminnassa eniten melua aiheuttaa murskaus, työkoneiden käyntiäänet sekä lastauksesta aiheutuvat äänet. Toiminnasta aiheutuvat meluhaitat ovat työnaikaisia ja melu on tavanomaisesti tasaista. Alueesta lähin mahdollisesti häiriintyvä loma-ajanrakennus sijaitsee noin 1,2 km etäisyydellä. Lähin asuinrakennus noin 680 metrin etäisyydellä. Olemassa olevan toiminnan aiheuttamasta melusta ei ole tullut asukkailta huomautuksia tai valituksia.

Meluhaittoja vähennetään ensisijaisesti sijoittamalla murskain mahdollisimman lähelle pohjatasoa ja sijoittamalla varasto- ja jalostekasat siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Ottoaluetta ympäröi kauttaaltaan metsä, joka osaltaan vähentää ympäristöön leviävää melua.

Ramboll Finland Oy:n melumallinnus 2020

Huhtainnummen soranottoalueen laajennuksen YVA-hankkeeseen liittyen oli selvitetty hankevaihtoehtojen melutasot hankealueen ympäristössä. Mallinnuksia tehtiin neljässä mallinnustilanteessa (ottotilanteessa), kaksi hankevaihtoehdosta VE0+ ja kaksi hankevaihtoehdosta VE1. Kaikissa mallinnustilanteissa tehtiin mallinnukset leukamurskaimen sekä toisen seulan kanssa ja ilman näitä laitteistoja. Teetetyn melumallinnuksen mukaan melun keskiäänitasot jäävät, laskentaepävarmuus ± 3 dB huomioiden, alle melutason päiväajan ja yöajan raja-arvojen. Toiminnasta ei aiheudu huomattavaa tärinää.

Ilmanlaatu ja pöly

Vaikutukset ilmanlaatuun ovat paikalliset ja lyhytkestoiset. Pölyäminen voi hetkellisesti heikentää ilmanlaatua ottamisalueella.

Toiminnan ilmanlaatuvaikutukset aiheutuvat pääasiassa pölyämisestä eli hiukkaspäästöistä. Maa-ainestenotossa pölyämistä aiheutuu pääosin murskauksesta, lastauksesta ja liikennöinnistä, jonka määrään vaikuttavat useat eri tekijät kuten maa-ainesten kosteus, säätila, ilman suhteellinen kosteus, alueen tuuliolot sekä vuodenaika.

Työkoneista aiheutuu ilmaan liikenteen päästöjä vastaavia pakokaasupäästöjä.

Toiminnasta aiheutuva pölylaskeuma jää toiminta-alueelle ja sen välittömään läheisyyteen rintausten, varastokasojen ja ympärillä olevan metsän johdosta. Sateisina vuodenaikoina pölyn leviäminen on ilmankosteudesta johtuen vähäisempää.

Murskauksessa ja kiviaineksen käsittelyssä syntyvää pölyä vähennetään tarvittaessa kastelemalla pölyäviä kohteita. Vettä saadaan porakaivosta ottamisalueen ulkopuolella tai vettä voidaan tuoda alueelle myös muualta. Kuormien kasteluun käytetään tarvittaessa suunnittelualueen koillisosaan asennettua kastelujärjestelmää, jonka alta kuormat kulkevat. Kuormien päällä voidaan tarvittaessa käyttää myös peittoja pölyämisen estämiseksi. Myös työmaateitä kastellaan tarvittaessa pölyämisen estämiseksi.

Ramboll Finland Oy:n pölymallinnus 2020

Huhtainnummen Sora Oy:n ympäristövaikutusten arviointiin (YVA) liittyen selvitettiin soranottoalueen laajentamisen ympäristövaikutuksia, joka toteutettiin leviämismalliselvityksenä. Päästöjen leviämismallinnuksessa käytettiin 3-ulotteista mallia, joka huomioi maastonmuodot, rakennusten aiheuttaman kaasupainuman, kaasujen lämpötilasta johtuvan nosteen ja sääolosuhteet. Leviämismallinnuksia tehtiin kahteen eri pölyämistilanteeseen (ottotilanteeseen), joista yksi hankevaihtoehto oli VE0+ ja toinen hankevaihtoehto VE1. Mallinnustilanne 1 vastaa Huhtainnummen Sora Oy:n YVAan tehdyn melumallinnuksen tilannetta 1 ja mallinnustilanne 2 vastaa melumallinnuksen tilannetta 3. Teetetyn pölymallinnuksen mukaan raja- ja ohjearvoihin verrattavat mallinnustulokset olivat suhteellisen pieniä, eivätkä PM10-raja- tai ohjearvot ylittyneet. Lähimmillä asuin- ja lomarakennuksilla pitoisuudet jäivät pieniksi, selvästi raja- ja ohjearvojen alapuolelle. Tilanne oli sama, vaikka taustapitoisuudet otettaisiin huomioon. Huhtainnummen toimintojen aiheuttama pölyäminen tiellä 290 todettiin mallinnuksessa olevan todennäköisesti vähäistä.

RISKIEN ARVIOINTI JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET

Toiminnassa pyritään teknisin toimenpitein, laitteiden huolellisella käytöllä ja henkilöstön koulutuksella varmistamaan, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa ihmisille tai ympäristölle. Ennalta varautuminen onnettomuustilanteisiin ehkäisee myös häiriötilanteiden muodostumista ja niistä aiheutuvia vaikutuksia.

Suurimmat toimintaan liittyvät riskit ovat polttoaineiden tai muiden öljytuotteiden vuotaminen maaperään vuodon tai onnettomuuden seurauksena. Vuotoja ehkäistään laitteiden säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla. Mahdollisia vuotoja varten alueelle on varattu riittävä määrä öljyn imeytysaineita.

Tukitoiminta-alueella säilytetään merikontin sisällä 6 000 litran polttoainesäiliötä. Merikontti on tehty altaaksi ja se suojaa myös ilkvallalta. Lisäksi alueella säilytetään 3 000 litran tilapäistä siirrettävää polttoainesäiliötä. Suuret säiliökoot vähentävät säiliöautoilla tehtäviä

täyttökertoja, jolloin vähenee mahdolliset täyttötilanteissa tapahtuvat vuotoriskit.

Mikäli maaperään vuotaa öljyä, öljyntyneet maa-aines kaivetaan nopeasti leviämisen estämiseksi ja kuormataan tiiville alustalle. Öljy imeytetään öljynimeytysmateriaaliin tai kerätään tiiviiseen astiaan. Öljyntyneet maa-ainekset tai öljynimeytysmateriaalit toimitetaan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottoaikaan.

Poikkeavista päästöistä tai vuodoista ilmoitetaan välittömästi Hausjärven ympäristönsuojeluviranomaiselle ja merkittävästä ympäristövahingon vaaraa aiheuttavasta tilanteesta pelastusviranomaisille.

Asiaton liikkuminen kaivualueella on kielletty. Viikonloppuisin ja pyhinä pääsy on estetty puomilla. Alueella noudatetaan alhaisia ajonopeuksia onnettomuuksien ehkäisemiseksi. Alueen valvonnasta ja jälkihoidosta vastaa yhteyshenkilö.

Kaivualan rajat merkitään maastoon selkeästi ja rintausten ylärinteet pidetään siisteinä ja raivattuina oton viimeistelyyn vaatimaan leveyteen saakka. Suurten kivien irtoaminen luiskan yläosista ja vieriminen kaivantoon aiheuttaen vaaran siellä oleville ihmisille estetään. Työturvallisuuteen ja työn opastukseen kiinnitetään huomiota. Alueella noudatetaan turvallisuus- ja työturvallisuusasiakirjoja.

PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIKAN (BAT) SOVELTAMINEN

Toiminnan olennaisimmat päästöt ovat melu ja pöly, joiden vaikutukset vähennetään ohjeavot alittaviksi hakemuksessa kuvatulla tavalla. Toiminnasta aiheutuvat meluhaitat ovat työnaikaisia. Merkittävin melua aiheuttava toiminto on murskaus. Pölyämistä aiheutuu eniten murskauksesta, kiviaineksen käsittelystä ja liikennöinnistä. Toiminnasta syntyvää melu- ja pölyhaittaa ehkäistään ensisijaisesti toimintojen sijoittelulla ja kastelemalla kiviaineksiä ja työmaateitä.

Toiminnanharjoittaja on selvillä alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehityksestä ja varautuu sen käyttöönottoon, mikäli se on teknisesti ja taloudellisesti järkevää.

KAIVANNAISJÄTTEET

Toiminnassa syntyy kaivannaisjätteitä, kun puusto ja pintamaat poistetaan ottamattomalta alueelta. Orgaanisen pintamaan kerrospaksuus on alueella noin 20 cm. Pintamaata on kaivualueella noin 39 200 m³. Kantoja ja hakkuutähteitä syntyy pintamaan kuorinnassa alueella 450 m³.

Pintamaat käytetään suoraan alueiden maisemoinnissa tai läjitetään ottamisalueen reunalle ja hyödynnetään myöhemmin maisemoinnissa. Tällä hetkellä pintamaita on varastoituna muun muassa alueen luoteis- ja kaakkoisosissa. Kannot ja hakkutähteet toimitetaan muualle hyödynnettäväksi. Pintamaiden ohjeelliset varastointialueet on merkitty suunnitelmapiirustukseen, ja ne poistetaan käytöstä ottamisalueen maisemoinnin yhteydessä ja palautetaan metsätalouskäyttöön toiminnan loputtua.

Kaivannaisjätealueita seurataan vuosittain silmämääräisesti ottamistoiminnan yhteydessä.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Uusi ottamisalue merkitään maastoon siten, että valvontaviranomaiset voivat valvoa ottamistoiminnan etenemistä. Toiminnan aikana henkilökunta tarkkailee laitteiden ja työkoneiden kuntoa ja toimivuutta sekä ottamistoiminnan etenemistä.

Laitoksen toiminnasta pidetään kirjaa ja kirjanpitoon merkitään vähintään laitoksen toiminta-ajat, otetun maa-aineksen laatu ja määrä, murskauksen tuotantomäärät, toiminnassa syntyneiden jätteiden laadut ja määrät. Lisäksi poikkeukselliset tilanteet ja korjaustoimenpiteet kirjataan käyttöpäiväkirjaan.

Melua ja pölyä tarkkaillaan aistinvaraisesti.

Pohjavesitarkkailu

Toiminnan pohjavesivaikutuksia ehdotetaan jatkettavan nykyisen luvan tarkkailujen mukaisesti, jonka lisäksi tarkkailuun ehdotetaan lisättävän HP7.

Pohjaveden pinta mitataan nykyisen luvan mukaisesti neljä kertaa vuodessa (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa) tarkkailupisteistä HP10, HP11, HP8, HP9, HP 2/2, HP4 ja GTK20.

Vesinäytteet otetaan kerran vuodessa havaintoputkista GTK20, HP8, ja HP10 tai HP10 sijasta lähteestä. Analyysit tehdään laajan analyysipaketin mukaisesti.

Laaja analyysipaketti sisältää: pH, sähkönjohtokyky, lämpötila, happi, sameus, haju, maku, ulkonäkö, alumiini*, E.Coli, COD_{Mn}, kloridi, mangaani*, rauta*, sulfaatti, öljyhiilivedyt C_{10-C40}, alkaliteetti, ammoniumtyppi, nitraattityppi, fluoridi, kokonaiskovuus, väriluku sekä öljyhiilivedyt C_{5-C10}.

(*pohjavesiputkista liukoisena, lähteestä kokonaispitoisuus)

Tulokset raportoidaan vuosittain sisältäen kirjallisen asiantuntija-arvion maa-ainesten oton vaikutuksista pohjaveden laatuun ja määrään alueella. Pohjaveden laaduntarkkailua jatketaan tämän hetkisen tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

Raportointi

Toiminnanharjoittaja toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä valvontaviranomaiselle edellisvuotta koskevan vuosiraportin, joka sisältää vähintään seuraavat asiat:

- otetun maa-aineksen määrä ja laatu
- murskatun kiviaineksen määrä, laitoksen toiminta-aika (toimintapäivät ja päivittäinen toiminta-aika), varastossa olevien jalosteiden määrät vuoden lopussa
- käytettyjen polttoaineiden ja voiteluöljyjen määrä
- toiminnassa syntyneiden jätteiden määrä, laatu ja toimituspaikat
- raportti tehdystä pohjavesitarkkailusta (laatu- ja pinnankorkeusmittaukset) sekä mahdollisista muista ympäristön tilan seurannoista
- selvitys tehdyistä maisemointitoimenpiteistä
- mahdolliset vaaratilanteet ja onnettomuudet laitoksella

Vuosiraportti toimitetaan Hausjärven ympäristönsuojeluviranomaiselle. Pohjavesiraportti toimitetaan lisäksi Hämeen ELY-keskukselle ja Hyvinkään Vedelle.

JÄLKIHOITO JA ALUEEN JÄLKIKÄYTTÖ

Maisemointi ja jälkihoito toteutetaan mahdollisuuksien mukaan vaiheittain. Hakemuksen mukaan suunnitelmapiirustuksessa esitetyn Vaihe 1 -alueen itäreuna on osittain maisemoitu syksyllä 2023. Maisemointi etenee vaiheen 1 alueella siivuittain kohti etelää sitä mukaa, kun vaiheen 2 ja vaiheen 3 itäosat saadaan otettua pohjatasoon saakka ja vaiheen 1 alueella olevaa varastoaluetta saadaan siirrettyä asteittain etelää kohti. Seuraavaksi maisemointi etenee vaiheen 1 alueelta vaiheen 3 itä- ja eteläosaan. Pintakuoritun ja avoimen ottamisalueen pinta-alan arvioidaan olevan ottamisaikana enintään 20 ha. Vaiheistuksessa on huomioitu, ettei lähteikön valuma-alueella ottamisaluetta saa olla avoimena kerralla yli 30 % lähteiden valuma-alueesta (n. 3 ha).

Hakemuksen mukaan alueen jälkihoito aloitetaan alueen siistimisellä. Alueelta poistetaan toimintaan liittyvät koneet ja laitteistot sekä alueelle mahdollisesti kerääntyneet jätteet kuljetetaan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottopaikkaan. Siistimisen jälkeen maisemoitava alue muotoillaan ja maisemoidaan. Oton aikaiset luiskat muotoillaan siten, että kaltevuudet ovat vähintään 1:3. Alueen pinta muotoillaan ottotasojä myötäillen.

Kasvukerroksen humusaineena hyödynnetään alueelta kuorittuja, suunnittelualueella välivarastoitavia pintamaita. Kuoritut pintamaat pyritään käyttämään suoraan alueiden maisemoinnissa minimoiden pintamaakasojen tekeminen ja määrä. Maisemointia varten kasatut pintamaat varastoidaan pääosin suunnittelualueen itä- ja eteläreunoille. Pintamaata levitetään noin 0,3 m kerros. Pintamaakerroksen levityksen jälkeen maisemoitava alue metsitetään istuttamalla männyntaimia noin 2 000 kpl/ha. Aluskasvillisuuden annetaan muotoutua luontaisesti.

Alueen koillisosassa on jo maisemoitu 5 ha:n alue, johon on jätetty asfaltoitu ja viemäroity tukitoiminta-alue sekä tarpeelliset kulkuyhteydet. Lisäksi alueen pohjoisosassa on maisemoitu noin 6,5 ha alue.

Vakuus

Luvan hakija esittää maa-ainesottotoiminnan vakuuden osalta, että nykyisen maa-ainesluvan vakuus sinällään riittää tämän luvan vakuudeksi. Nykyistä lupa-alueetta on jo maisemoitu merkittävästi ja ottamisen edetessä laajennusalueelle maisemointia voidaan edelleen jatkaa vaiheittain nopeammin varastoalueen siirtyessä lounaaseen päin.

ALOITTAMISLUPAHAKEMUS

Luvanhakija hakee lupaa toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta seuraavin perustein:

- Toiminta ei aiheuta merkittäviä päästöjä tai ympäristövaikutuksia.
- Ottotoiminta on jatkoa olemassa olevalle toiminnalle ja suurelta osalta luvitetaan jo aiemmin luvitettua aluetta.
- Maakuntakaavassa alue on merkitty soran- ja hiekanottamisalueeksi merkinnällä EOh.
- Luvan täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään nykyisen lupapäätösten määräysten mukaisesti.

Hakija esittää, että lupapäätöksen kumoamisen varalle ja ympäristön saattamiseksi ennalleen ei esitetä erikseen vakuutta, vaan vakuudeksi riittää maa-ainesottotoiminnalle asetettu vakuus. Vakuus kattaa alueen jälkihoidon ja maisemoinnin kustannukset. Ottotoiminta on jatkoa olemassa olevalle toiminnalle ja se nopeuttaa nykyisen lupa-alueen maisemoinnin jatkamista.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Yhteislupahakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Hausjärven kunnan verkkosivuilla 29.1. – 6.3.2024, jonka aikana hakemusasiakirjat ovat olleet yleisesti nähtävillä verkossa ja kunnanvirastolla. Vireilläolosta on ilmoitettu myös Riihimäen seudun viikkouutisissa 1.2.2024.

Ottamisalueeseen rajoittuvien ja ottamisalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevien kiinteistöjen omistajille on 29.1.2024 lähetetyllä kirjeellä (8 kirjettä) annettu tieto hakemuksen vireilläolosta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin 2 muistutusta.

Muistutuksessa 1, AA on esittänyt omistamansa vapaa-ajan kiinteistön sijoittumista ottamisalueeseen nähden, toiminnasta aiheutuvan melun impulssimaisuutta sekä ottanut kantaa hakemuksen liitteenä olevaan melumallinnukseen. AA toteaa muistutuksessaan, että kun katsoo melumallinnuksia VE0+ / liite 1 ja liite 2 sekä VE1 / liite 3 ja sekä kiinteistömme rajoja, niin voi päätellä, että melu kiinteistöllämme on >40dBA ja =<45dBA (vaalea vihreä). Kun vielä huomioidaan +3dB laskentaepävarmuus ja melu on iskumaista ja kapeakaistaista eli +5dB, niin voi melu olla kiinteistöllämme melkein 50dB.

Muistutuksessa viitataan Hämeen ELY-keskuksen (yhteysviranomaisen) päätelmään, jonka mukaan kiinteistökohtaiset ympäristövaikutukset voivat muodostua merkittäviksi ja, että melun ohjearvot saattavat ylittyä lähimpien vapaa-ajankiinteistöjen pihalualueilla. AA toteaa edelleen ELY:n päätelmään viivaten (melun yhteisvaikutusten selvittäminen), että AA:n kiinteistöllä tulisi suorittaa melumittauksia melumallinnusten mukaisesti hankevaihtoehdoissa VE0+ tilanne 1 ja 2 sekä VE1 tilanne 1.

Muistutuksessa 2, BB katsoo, että ei ole mitään erityistä syytä/perustetta myöntää lupaa 15 vuoden ajaksi. Hausjärven kunta on muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta myöntänyt luvan korkeintaan 10 vuodeksi.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, Hämeen liiton, Etelä-Hämeen ympäristöterveyden, Hyvinkään Veden, Väyläviraston ja alueellisen museoviranomaisen lausunnot. Annetut lausunnot on otettu huomioon lupapäätöksen perusteluissa.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 22.3.2024 päivätyssä lausunnossaan katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta on mahdollista toteuttaa siten, ettei se ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n rajoitusten kanssa. Koska alueen luoteispuolisen lähteikön luonnontilaisuuden säilyttämiseksi huolehditaan vaiheistuksen avulla siitä, että lähteikön valuma-alueesta on ottamisalueella kerralla avoimena korkeintaan 30 % (n. 3 ha), ELY-keskus katsoo, että hankkeelle ei tarvitse hakea vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamaa poikkeusta. Lisäksi ELY-keskus katsoo, että estettä ympäristöluvan

myöntämiselle ei pohjavedensuojelun näkökulmasta ole.

Lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon seuraavaa:

- Toiminnassa käytettävien kemikaalien ja öljytuotteiden vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat, toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet.
- Tukitoiminta-alueen öljynerotuskaivo tulee varustaa hälyttimellä sekä tyhjentää ja tarkastaa säännöllisesti.
- Ottamisen vaikutuksia pohjaveteen tulee seurata ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti lisättyinä uudella pohjavesiputkella HP 7. Pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle. Lisäksi pohjavesitarkkailun tulokset pyydetään toimittamaan suorasiirtoina pohjavesitietojärjestelmään.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri (L) –vastuualue lausuu seuraavaa:

Seututien 290 suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien keskilinjasta. Rakennusta ei saa pitää maantien suoja-alueella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteista 44 §). Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (LjMTL 46 § 1. mom.). Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (LjMTL 46 § 2. mom.). Maa-ainesottoiminta kiinteistöillä tulee tapahtua kokonaisuudessaan maantien suoja-alueen ulkopuolella.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastuualue muistuttaa, että hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta seututielle 290. Maantielle kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata maanteiden liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –vastuualue suhtautuu pääsääntöisesti kielteisesti hulevesien ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen maantien sivuojaan.

Etelä-Hämeen ympäristöterveys on 22.3.2024 päivätyssä lausunnossaan lausunut seuraavaa:

Huhtainnummen Sora Oy:n ympäristölupahakemuksessa oli kattavasti otettu huomioon erilaiset haittavaikutukset. Toimintaa voidaan laajentaa ja kokonaismäärää lisätä terveydensuojelulain mukaisin ehdoin.

Ympäristölupahakemuseksessa (liitteenä) viitataan talousveden pieneen asetukseen, STMa 401/2001 pohjaveden tarkkailun osalta. Pohjavesivarantoja kuitenkin käytetään talousveden ison asetuksen laajuudelta, jonka tähden terveydensuojeluviranomainen esittää muutosta riskinarviointiin. Toimijan tulisi tehdä riskinarviointia ajantasaisen terveydensuojelulain, sekä ennen kaikkea ajan tasaisen talousveden ison asetuksen mukaisten riskiarviointien perusteella. Talousveden ison asetuksen STMa 1352/2015 ajantasaisen riskinarvioinnin perusteella varmistetaan paremmin se, että toiminta ei aiheuttaisi yhteiskunnallisesti merkittäviä haasteita talousveden jakelun kannalta.

Huomion arvoista on myös pölyn ja melun haitallisuuden arviointi suhteessa lähimpään asutukseen. Pölyn ja melun osalta on huomioitava myös virkistäytymiseen tarkoitettut alueet viitaten kaavamerkintään mu - ulkoilu- ja moninaisuuskäyttö. Virkistäytymiseen käytettävien alueiden osalta terveyshaitan kynnyksarvoja ei tule ylittää. Terveyshaitan kynnyksarvoina voidaan soveltaa STM asetusta 545/2015 ajantasainen, joita voidaan joiltain osin tulkita käytettäväksi erilaisilla virkistysalueilla tai asuinalueen piha-alueilla. STMa 545/2015 ottaa paremmin huomioon olosuhdemuutokset, kuten melupiikit, joita ei tule ylittää. STMa 545/2015 liitteenä.

Hyvinkään Vesi / Hyvinkään Veden johtokunta on 26.3.2024 pöytäkirjan otteen mukaisesti lausunut muun muassa, että maa-ainesten otto sijoittuu vedenhankinnan kannalta tärkeälle Kurun 1E-luokan pohjavesialueelle. Pohjaveden suojelemiseksi maa-ainesten otolle ei lähtökohtaisesti tulisi antaa laajennuslupaa pohjavesialueella.

Maa-ainesten ottamisella ja soran murskauksella ei saa olla haitallisia vaikutuksia pohjaveteen. Hakemuksessa on todettu ottotoiminnan voivan aiheuttaa pohjaveden lievää ja paikallista samentumista, kemiallisen hapenkulutuksen, kloridi- ja sulfaattipitoisuuden sekä sähkönjohtavuuden kohoamista sekä pinnankorkeuden vaihtelua. Pohjaveden tarkkailun perusteella näitä vaikutuksia on myös havaittu. Toiminnan laajentuessa vaikutukset ovat pitkäaikaisempia ja mahdollisesti myös suurempia, mikä voisi aiheuttaa vaikutusten esiintymistä myös ottoaluetta laajemmalla alueella. Hausjärven pohjavesien suojelusuunnitelmassa (2023) on esitetty vedenottamon arvioidun valuma-alueen ulottuvan nykyiselle suunnittelualueelle. Mikäli lupa myönnetään, pohjaveden laadun tarkkailua tulee jatkaa vähintään nykyisen tarkkailuohjelman mukaisesti ja tarkkailutulokset on toimitettava tiedoksi Hyvinkään Vedelle.

Merkittävimmän riskin pohjavedelle aiheuttaa alueen suurimmaksi toimintaan liittyväksi riskiksi nimetty polttoaineiden tai muiden

öljytuotteiden vuotaminen maaperään vuodon tai onnettomuuden seurauksena. Ottamistoiminnan tukitoiminta-alue sijaitsee suojelusuunnitelmassa arvioidulla vedenottamon valuma-alueella. Tukitoiminta-alueen osalta tulisi tarkastella, onko sen siirto mahdollista vedenottamon valuma-alueen ulkopuolelle. Hakemuksessa esitetyt toimet riskin hallitsemiseksi tulee toteuttaa. Lisäksi huollosta ja kunnossapidosta tulee huolehtia asianmukaisesti. Säännöllisen kunnossapidon tulee kattaa myös tukitoiminta-alueen hulevesien käsittelyn rakenteet.

Hämeenlinnan kaupunginmuseo (Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo) on antanut 18.3.2024 päivätyn lausunnon, jossa se on todennut, ettei toimenpidealueelle sijoitu arvokkaiksi inventoituja maisema-alueita tai kulttuuriympäristön rajauksia. Hankkeen maisemalliset vaikutukset ovat vähäiset. Laajennusalueella on suoritettu arkeologinen inventointi 2021 (Mikroliitti Oy), eikä alueelta tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Kanta-Hämeen alueellisella vastuumuseolla ole huomautettavaa hankkeeseen.

Hämeen liitto ja Väylävirasto eivät antaneet hakemuksesta lausuntoja.

Hakijan vastine muistutuksiin ja lausuntoihin

Lausuntojen ja muistutusten johdosta hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen. Hakija ilmoitti 4.4.2024 sähköpostitse, ettei lähetä vastinetta.

Tarkastus

Ympäristösihteeri suoritti alueella 2.4.2024 valvontatarkastuksen, jonka yhteydessä käsiteltiin lupahakemusasioita. Tarkastuskäynnistä on laadittu muistio.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Ympäristölautakunta myöntää Huhtainnummen Sora Oy:lle maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisen luvan kiviaineksen murskaamiseksi (yhteislupa) kiinteistölle Huhtainnummi RN:o 1:556. Lupa myönnetään ehdolla, että toimintaa harjoitetaan noudattaen lupahakemusta, ottosuunnitelmaa ja annettavia lupamääräyksiä. Niiltä osin kuin hakemuksen, ottosuunnitelman ja lupamääräysten sisältö eroaa, on noudatettava lupamääräyksiä.

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (800/2010, muutoksineen) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta, jossa säädetään

kivenmurskaamojen ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Lupamääräykset

Toiminta, toiminnan laajuus ja toiminta-ajat

1. Ottamisalueen pinta-ala on 37,3 ha ja alueelta otettavan maa-aineksen kokonaisottomäärä on 3 600 000 m³.
MAL 11§
2. Murskattavan kiviaineksen määrä on enintään 250 000 tonnia vuodessa. Ottamisalueella saa murskata vain kyseessä olevalta lupa-alueelta saatavaa materiaalia. Käsiteltävää tai varastoitavaa materiaalia ei saa tuoda muualta lukuun ottamatta mahdollisesti alueen maisemointiin erikseen sovittaessa tuotavia maa-aineksia.
YSL 7, 17, 52§
3. Lupa on voimassa 15 vuotta.
MAL 10§
4. Maa-ainesten ottaminen tulee suorittaa 23.1.2024 päivätyssä hakemuksen täydennyksessä esitetyn vaiheistuksen ja 22.1.2024 päivätyen ottoalueen laajennus -piirustuksen (Ramboll, 1510082129-001) mukaisesti. Ottamisalueella olevan puuston kaato tulee suorittaa vaiheittain. Otto voidaan aloittaa valvontaviranomaisen luvalla vaiheen 3 länsiosan alueella, kun maisemointi on edennyt riittävästi vaiheissa 1, 2 ja 3 (itäosa). Ennen ottamisen ulottamista vaiheen 4 alueelle (YVA-selostuksen vaihe 5) tulee valvontaviranomaiselle esittää tarkempi selvitys ottamisen etenemisestä lähteiden valuma-alueella.
MAL 3, 11§, YSL 52§
5. Maa-aineksen otossa kaivusyvytydet ovat 22.1.2024 päivätyen ottoalueen laajennus -piirustuksen (Ramboll, 1510082129-003) mukaiset. Alin ottotaso on +118 (N2000) alueen pohjoisosassa. Kaivua ei saa ulottaa missään kohtaa neljää (4) metriä lähemmäksi ylintä havaittua pohjaveden pintaa.
MAL 3, 11§
6. Ottamisalueen rajat, korkotasot ja alin ottotaso on merkittävä selkeästi maastoon. Merkinnät on pidettävä kunnossa ja koko ottamisen ajan selkeästi havaittavissa. Jyrkät luiskat tulee varustaa riittäväillä ja selkeästi havaittavilla turvallisuuslaitteilla, kuten aidalla tai lippusiimalla ja varoituskilvillä. Ulkopuolisten pääsy alueelle tulee estää puomilla tai vastaava rakenteella, kun alueella ei ole toimintaa. Lupaviranomaisen edustajan ja luvansaajan kesken on pidettävä alkutarkastus, jossa todetaan merkintöjen asianmukaisuus. Toiminnan valvonnasta, onnettomuus- ja

häiriötilanteista sekä jälkihoidosta vastaavan luvanhaltijan nimeämän vastuuhenkilön yhteystiedot on pidettävä ajan tasalla. MAL 6, 11§, MAA 7§, VNA 800/2010 12§, YSL 7§

7. Maa-ainesten otto, kuormaus ja kuljetus on sallittu maanantaista perjantaihin klo 6.00-22.00. Kuormaamista ja kuljettamista voidaan suorittaa satunnaisesti lauantaisin klo 7.00-18.00. Murskaus ja seulonta on sallittu maanantaista perjantaihin klo 6.00-22.00. Toimintaa ei saa harjoittaa sunnuntaisin eikä arkipyhinä. MAL 3, 11§, YSL 52§
8. Pintamaata tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan. Pintamaat tulee varastoida alueelle ja käyttää ottamisalueen jälkihoidossa. Ottamisalueen ja seututien (tie 290) väliin tulee jättää suoja-alue, jolla oleva puusto ja kasvillisuus on säilytettävä. Metsänhoidolliset toimenpiteet suoja-alueella istutusta lukuun ottamatta ovat kielletty. Ympäristölautakunta voi antaa lisämääräyksiä suoja-alueen puustoa ja lisääistutuksia koskien. MAL 3, 11§, YSL 17§
9. Toiminta alueella tulee järjestää siten, että ympäristön roskaantuminen sekä maaperän ja pohjaveden pilaantuminen estetään. Toimintojen ja murskevarastojen sijoittamisessa on huomioitava, etteivät ne estä alueen maisemointi- ja jälkihoitotoimenpiteitä. Romun ja muun asiaankuulumattoman tavaran säilytys ottamisalueella on kielletty. Alueella ei saa huoltaa eikä pestä koneita tai laitteita. MAL 3, 11§, YSL 7, 52§
10. Toiminnassa tulee huomioida, ettei seututielle 290 kulkeudu maa-aineksia kuljetusten seurauksena. Ottamisalueelta kulkeutunut sora ja maa-ainekset on tarvittaessa puhdistettava tielle johtavasta liittymästä ja seututieltä. MAL 11§, YSL 52§
11. Murskauslaitoksen ja seulontalaitteiden käyttövoimana tulee ensisijaisesti käyttää verkkovirtaa. Mikäli alueella käytetään polttoöljykäyttöistä tai muuta polttomoottorikäyttöistä murskaus- tai seulontalaitteistoa on sen toiminta- ja säilytyspaikan maaperä suojattava asianmukaisesti. YSL 11, 52§
12. Ottamistoiminta ei saa aiheuttaa luonnonsuojelulain vastaista tilannetta. Luvanhaltijan tulee ilmoittaa lupaviranomaiselle, mikäli alueella havaitaan luonnonsuojelulain mukaisia esiintymiä. Jos ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin annettuja lupamääräyksiä tai muutoin laiminlyödään niiden mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, voidaan ottaminen keskeyttää.

MAL 11, 15§

Melun ja pölyn torjunta

13. Toiminta ottamisalueella on järjestettävä siten, että toiminnasta aiheutuvat melu- ja pölyhaitat ovat mahdollisimman vähäisiä, eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Melun ja pölyn leviämistä toiminta-alueen ulkopuolelle tulee estää mm. melulähteiden sekä varasto- ja pintamaakasojen sijoittelulla.
MAL 3, 11§, YSL 52§, NaapL 17§
14. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää seuraavia raja-arvoja:
Asuinkiinteistöjen piha-alueilla keskiäänitasoa (LA_{eq}) 55 dB klo 7-22 eikä 50 dB klo 22-7 välisenä aikana.
Vapaa-ajan kiinteistöillä piha-alueilla keskiäänitasoa (LA_{eq}) 45 dB klo 7-22 eikä 40 dB klo 22-7 välisenä aikana.
YSL 52§, YSA 15§, NaapL 17§, VNP 993/1992
15. Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät saa ylittää alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä ja joilla he saattavat altistua ilman epäpuhtauksille, valtioneuvoston asetuksessa 79/2017 hengitettävillä hiukkasilla (PM_{10}) esitettyjä raja-arvoja.
YSL 52§, YSA 15§, NaapL 17§, VNA 79/2017
16. Pölyn leviämistä ja toiminnasta aiheutuvaa melua tulee tarkkailla aistinvaraisesti. Luvanhaltijan tulee tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin pölypäästöjen vähentämiseksi esim. kastelemalla tai muilla työteknisillä tavoilla. Suolaa ei saa käyttää pölyntorjunnassa. Suunnitelma-alueella on huolehdittava, että työkoneiden ja kuljetuskaluston aiheuttama pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Alueelle johtavan tien ja ottamisalueella olevien kulkureittien hoidossa on pyrittävä minimoimaan pölyäminen.
MAL 3, 11§ YSL 7, 17, 52§
17. Ympäristösihteeri voi tarvittaessa edellyttää melun ja hengitettävien hiukkasten (PM_{10}) mittaamista toiminta-alueen ja häiriintyvien kohteiden läheisyydessä. Mikäli toiminnasta aiheutuu määräyksissä 14 ja 15 mainittujen raja-arvojen ylittymistä, tulee luvanhaltijan esittää ympäristösihteerille suunnitelma toimenpiteistä haittojen vähentämiseksi. Ympäristölautakunta voi tarvittaessa antaa melu- ja pölyhaittojen ehkäisemistä koskevia lisämääräyksiä.
YSL 52§, YSA 15§, NaapL 17§, VNA 79/2017
18. Luvanhaltijan tulee pitää kirjaa toimintaa koskevista melu- ja pölyvalituksista sekä alueella tehdyistä toimenpiteistä haittojen ehkäisemiseksi. Kirjanpidon tulee olla viranomaisen saatavilla.
MAL 3, 11§, NaapL 17§

19. Ennen laitteistojen kuljettamista lupa-alueelle tulee luvanhaltijan varmistaa, että murskauslaitos ja seulontalaitteet sekä muut niihin liittyvät koneet ovat sellaisia, että niissä on rakenteellisin tai teknisin ratkaisuin pyritty vaimentamaan melua ja huomioitu pölyn leviämisen estäminen. Luvanhaltijan on valvottava toiminnan aikana, että murskaus tapahtuu asianmukaisella, hyväkuntoisella laitteistolla.
YSL 7, 52, 62§
20. Luvanhaltijan tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle ensimmäisen toimintavuoden aikana tapahtuvista murskausjaksoista.
YSL 52§

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

21. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehitymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon muun muassa melu- ja pölypäästöjen sekä muiden mahdollisten ympäristövaikutusten vähentämisessä. Alueella tulee melun häiritsevyyden vähentämiseksi ottaa työkoneissa käyttöön matalataajuisia ääntä käyttävät peruutusilmaisimet.
YSL 6, 8, 52§

Tukitoiminta-alue ja kemikaalien varastointi

22. Tukitoiminta-alueen tulee olla tiivis, vettä ja polttoaineita läpäisemätön, eikä alueelta saa päästä ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita maaperään. Tukitoiminta-alueen hulevedet tulee johtaa hiekan- ja öljynerottimen kautta maastoon. Öljynerotuskaivon tulee olla hälyttimellä varustettu. Erotuskaivot tulee tyhjentää ja tarkastaa säännöllisesti. Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikat sekä koneiden ja laitteiden tankkaus- ja säilytyspaikat tulee sijoittaa tukitoiminta-alueelle.
YSL 7, 16, 17, 52, 62§, VNA 800/2010 9§
23. Alueella saa varastoida hakemuksen mukaisia kemikaaleja vain alueen koneiden ja laitteiden käyttöä varten. Kemikaalit (pl. polttoaineet) tulee varastoida lukittavassa kontissa tai vastaavassa tiivispohjaisessa tilassa. Öljytuotteiden ja muiden nestemäisten kemikaalien vuotojenhallinta tulee järjestää kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti.
YSL 7, 16, 17, 52, 62§, VNA 800/2010 9§
24. Murskauslaitoksen ja seulan käyttöön tarkoitettua polttoainesäiliötä saa lupamääräyksestä 21 poiketen säilyttää tukitoiminta-alueen ulkopuolella laitoksen tai seulan läheisyydessä niiden toiminnan aikana. Säiliön ja aggregaatin säilytyspaikkojen on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.
YSL 7, 16, 17, 52, 62§, VNA 800/2010 9§

25. Alueella olevien polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Säiliöiden ja tankkauslaitteiston kunto tulee tarkastaa säännöllisin väliajoin ja tarkastuksista on pidettävä kirjanpitoa.

YSL 7, 16, 17, 52, 62§, VNA 800/2010 9§

26. Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista. Suojattujen alueiden maa-aineksen puhtaus tulee tarkistaa aistinvaraisesti vuosittain tai aina, kun säiliö tai laite siirretään pois paikalta. Mahdollisesti likaantunut maa-aines tulee poistaa välittömästi ja toimittaa asianmukaisesti käsiteltäväksi.

YSL 7, 16, 17, 52, 62§, VNA 800/2010 9§

Varautuminen ja poikkeukselliset tilanteet

27. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella on oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia helposti saatavilla. Henkilöstöllä tulee olla käytössä laitteiden ja koneiden käyttö- ja huolto-ohjeet sekä ohjeet säännöllisesti tarkistettavista kohteista ja muusta käyttötarkkailusta. Käyttöpäiväkirjat on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

YSL 16, 17, 52§

28. Alueen henkilöstö tulee perehdyttää tämän luvan ehtojen sekä poikkeuksellisten vahinkotilanteiden varalle. Mahdollisista onnettomuuksista on tehtävä viipymättä ilmoitus pelastus- ja ympäristönsuojeluviranomaisille. Samalla on ilmoitettava niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty tilanteen korjaamiseksi.

YSL 52§, YSA 15§

Jätteet

29. Toiminnassa tulee pyrkiä siihen, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvät hyödyntämiskelpoiset jätteet tulee lajitella ja toimittaa hyötykäyttöön ensisijaisesti materiaalina ja toissijaisesti energiana. Jätteet tulee toimittaa käsiteltäviksi kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Luvanhaltijan on huolehdittava alueen siisteydestä.

YSL 16, 52, 58§, JL 8, 13, 28§

30. Vaaralliset jätteet tulee varastoida lukitussa tilassa omissa selkeästi merkityissä tiiviissä astioissa. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan ja ryhmiteltävä ja merkittävä ominaisuuksiensa mukaan. Öljyjätelaatuja ei saa tarpeettomasti sekoittaa keskenään. Nestemäisiä vaarallisia jätteitä sisältävät astiat on varastoitava suojakaukalossa. Vaarallisten jätteiden varastot on tyhjennettävä ja jätteet toimitettava asianmukaiseen käsittelypaikkaan vähintään vuosittain.

YSL 16, 52, 58§, JL 8, 13, 15-17§

31. Jätettä ei saa toimittaa tai luovuttaa muille kuin asianmukaisen luvan omaavalle laitokselle tai toiminnanharjoittajalle.
YSL 7, 52§, JL 29§

Pohjaveden tarkkailu

32. Toiminnan pohjavesivaikutuksia tulee tarkkailla ottamissuunnitelman mukaisesti. Pohjaveden pinnankorkeus tulee mitata neljä kertaa vuodessa tarkkailuputkista HP10, HP11, HP8, HP9, HP 2/2, HP4, GTK20 ja HP7. Pohjaveden laatua tulee seurata vuosittain otettavista vesinäytteistä tarkkailuputkista HP4, HP8, HP7 ja HP10 tai HP10 sijasta lähteestä. Pohjaveden tilan seuranta tulee jatkaa vähintään kolme vuotta toiminnan päätyttyä.
MAL 3, 11§, YSL 17, 52§
33. Mikäli pohjaveden tarkkailutuloksissa havaitaan merkittäviä muutoksia aikaisempiin tuloksiin, tulee asiasta olla välittömästi yhteydessä valvontaviranomaiseen.
MAL 3, 11§, YSL 17, 52§

Kirjanpito ja raportointi

34. Luvanhaltijan on pidettävä toiminnastaan kirjanpitoa, joka tulee olla viranomaisten saatavilla. Kirjanpitoon tulee merkitä ainakin:
- kaivetun maa-aineksen varastomäärä alueella
  - murskatun kiviaineksen määrä sekä alueella varastoidun jalosteen määrä
  - murskauslaitoksen käyttöaika (toimintapäivät ja päivittäinen toiminta-aika)
  - käytettyjen polttonesteiden ja voiteluöljyjen määrä
  - tiedot toiminnassa muodostuneista jätteistä
  - tiedot pohjavesitarkkailusta ja mahdollisista muista ympäristön tilan seurannoista
  - mahdolliset häiriö- ja vaaratilanteet, onnettomuudet alueella sekä niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet
  - toimintaa koskevat valitukset ja häittailmoitukset
  - tiedot maa-ainesten oton etenemisestä ja pintamaiden kuorinnasta (pintamaiden osalta tiedot kuoritusta maapinta-alasta).
  - tiedot alueella tehdyistä maisemointitoimenpiteistä
- MAL 11, 23a§, YSL 5, 46, 52, 83§, JL 12§

35. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava edellisvuotta koskeva yhteenveto toiminnan kirjanpidosta. Yhteenvedossa esitettävien kaivetun maa-aineksen ja jalosteiden varastointimäärien tulee edustaa tilannetta ko. vuoden lopussa. Yhteenvedon ohessa tulee toimittaa kartallinen esitys oton etenemisestä ja maisemointitilanteesta alueella vuoden

lopulla. Vuosiyhteenvedon pohjana olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

MAL 11, 23a§, YSL 5, 46, 52, 83§, JL 12§

36. Luvanhaltijan tulee ilmoittaa tammikuun loppuun mennessä alueelta edellisvuonna otetun maa-aineksen laatu ja määrä ensisijaisesti ympäristöhallinnon NOTTO-järjestelmään.

MAL 23a§

37. Pohjaveden tarkkailuraportti tulee toimittaa vuosiyhteenvedon yhteydessä Hausjärven ympäristölautakunnalle sekä tiedoksi Hämeen ELY-keskukselle ja Hyvinkään Vedelle. Tarkkailuraportin lisäksi tulokset tulee toimittaa siirtoerinä ELY-keskukselle Pohjavesitietojärjestelmään (POVET) tallennettavaksi.

MAL 3, 11§, YSL 17, 52§

38. Luvanhaltijan tulee pitää toiminnassa syntyvistä jätteistä jäteasetuksen 33 §:n mukaista kirjanpitoa. Jätekirjanpito tulee toimittaa vuosiyhteenvedon ohessa tai raportoida suoraan ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA).

JL 118§, JA 33§

39. Luvanhaltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.

MAL 16b§

Toiminnan muutokset, lopettaminen ja jälkihoito

40. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava ympäristölautakunnalle, joka voi antaa asiaa koskien määräyksiä. Nykyinen luvanhaltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes lupaviranomainen on hakemuksesta hyväksynyt luvan siirron toiselle taholle.

MAL 13a§

41. Luvanhaltijan tulee ilmoittaa toiminnan päättymisestä ennakolta ja toimittaa valvontaviranomaiselle selvitys alueen siistimisestä ja maaperän puhdistamistarpeesta.

YSL 52, 58, 94, 133, 135, 137§

42. Toiminnan päättyessä alueelta tulee poistaa kaikki toimintaan liittyvät laitteet, koneet, rakenteet ja varastokasat, tukitoiminta-alueen suojarakenteet sekä sade- ja hulevesien johtamiseksi tehdyt rakenteet tulee purkaa. Alue tulee kunnostaa sellaiseksi, ettei siitä voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai roskaantumista, haittaa terveydelle, ympäristölle tai tulevalle maankäytölle.

YSL 17, 52, 58§

43. Jälkihoitotoimenpiteet tulee toteuttaa 20.12.2022 päivätyn ottamissuunnitelman mukaisesti, maisemoinnin ja jälkihoidon vaiheistuksen osalta 23.1.2024 päivätyn hakemuksen täydennyksen ja 22.1.2024 päivätyn ottoalueen laajennus –piirustuksen (Ramboll, 1510082129-001) mukaisesti. Alue tulee jälkihoitaa loppuun luvan voimassaolon aikana, ellei alueelle haeta uutta lupaa. Jälkihoitotoimenpiteisiin tulee ryhtyä ottotoiminnan edistyessä. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä maisemointiin, tulee valvontaviranomaisen edustajan kanssa sopia soveltuvan aineksen tuomiseksi muualta. Alueelle ei saa tuoda muita maa-aineksia. Luiskat tulee loiventaa lopulliseen kaltevuuteensa ottamisalueen omilla maa-aineksilla. Jälkihoidetun alueen tilaa tulee seurata vähintään 3 vuoden ajan ottamisen päätyttyä.

MAL 3, 11§

44. Kun maa-ainesten ottaminen on päätynyt tai viimeistään ennen kuin luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, on alueella toimitettava loppukatselmus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla. Ennen loppukatselmusta on luvanhaltijan toimitettava valvontaviranomaiselle loppumittauspöytäkirja. Luvanhaltijan on pyydettävä tässä tarkoitettua loppukatselmusta.

MAA 7§

Vakuudet ja maksut

45. Jälkihoitotoimenpiteiden varmentamiseksi hakija asettaa 261 000 euron omavelkaisen pankkitakuun tai antaa rahavakuuden kunnan haltuun. Vakuuden tulee olla voimassa niin kauan, kunnes maa-ainesten otto on suoritettu ja luvan mukaiset jälkihoitotoimenpiteet on saatettu hyväksytysti loppuun. Vakuus on suoritettava ennen maa-ainesten ottamista. Vakuuden riittävyden turvaamiseksi sen arvo tarkistetaan tarvittaessa.

MAL 12§, YSL 60, 61§

46. Hakemuksen (yhteislupa) käsittelystä perittävät maksut ovat yhteensä 44 095 €. Ottamisen valvonnasta peritään kulloinkin voimassaolevan maa-ainestaksan mukainen maksu (nyt voimassaolevan taksan mukainen valvontamaksu on 0,01 €/m³ ja ottamisalueen pinta-alan mukaan 50 €/ha). Mahdolliset muut valvontamaksut peritään kulloinkin voimassa olevan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan perusteella.

MAL 23§

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta noudatettava ympäristönsuojelulain 70 § mukaisesti.

RATKAISUN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Luvanhakija on esittänyt maa-aineslain 4 a §:n mukaisen yhteiskäsittelyhakemuksen, joka koskee nykyisen toiminnassa olevan ottamisalueen laajentamista sekä alueelta otettavan maa-aineksen kokonaisottomäärän lisäämistä. Hakemuksen mukainen toiminta pitää sisällään maa-ainesten oton, kiviaineksen murskauksen ja seulonnan sekä jalosteiden varastoinnin ja kuljettamisen.

Lupahakemuksen mukaisen toiminnan laajuudesta johtuen hanketta koskien on tehty vuonna 2021 ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely). YVA-selostus ja Hämeen ELY-keskuksen yhteysviranomaisen päätelmä on toimitettu hakemuksen liitteenä ja sisällytetty tähän päätökseen.

Ympäristölautakunta (lupaviranomainen) on käsitellyt yhteislupahakemuksen ja tutkinut hakemuksesta annetut lausunnot ja muistutukset ja ottanut ne huomioon lupamääräyksiä antaessaan.

Maa-aineksen ottaminen ja kiviaineksen murskaus toteutettuna lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudattaen tässä päätöksessä annettuja määräyksiä täyttää maa-aineslaissa (555/1981), ympäristönsuojelulaissa (527/2014) ja jätelaissa (646/2011) sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa kyseiselle toiminnalle asetetut vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa (9/2023) ja sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti voidaan toimintojen katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n 1. momentissa rajoitetaan ainesten ottamista siten, ettei aineksia saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista; luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2. momentissa edellytetään, että alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 3. momentti rajoittaa maa-ainesten ottamista meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä.

Maa-aineslain 3 §:n 4. momentin mukaan maa-ainesten ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineksen ottaminen ja ottamisen järjestely eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Luvanhakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman, jossa on esitetty riittävällä tarkkuudella ottotoiminnan vaikutukset. Lupa voidaan myöntää, koska maa-ainesten ottaminen ei esitetyllä tavalla turmele kaunista maisemakuvaa, aiheuta luonnon merkittävien kauneusarvojen tuhoutumista eikä huomattavia muutoksia luonnonolosuhteissa. Toiminta sijoittuu maakuntakaavassa alueelle, joka on varattu soran ja hiekan ottoon, joten otto on kaavanmukaista eikä vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen. Lupamääräysten mukaisesti toimittaessa ei toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Toiminnan sijoituessa tärkeälle pohjavesialueelle on maaperän ja pohjaveden suojeleminen varmistettu lupamääräyksin ja edellyttämällä polttoaineiden ja kemikaalien asianmukaista varastointia maaperäsuojatulla alueella sekä mahdollisiin poikkeustilanteisiin varautumista.

Keskimääräinen liikenne Hikiäntielle (tie 290) ei olennaisesti kasva nykyisestä ottamisalueelta tapahtuvasta liikennöinnistä. Liikennöinti alueelle sekä kuorma- ja kuljetus, tapahtuu pääsääntöisesti arkisin.

Toiminnan melumallinnuksessa on laskennallisesti määritetty melutasoja lähiympäristössä toiminnan eri työvaiheissa ja oton etenemisen eri vaiheissa ottamisalueella. Mallinnuksen pohjalta on annettu lupamääräyksiä toiminnan aikaisen melun vähentämiseksi sekä tarkkailu- ja mittausvelvoitteista.

Toiminta-alueen ja lähiympäristön maasto-olosuhteet ja esitetyt haittojen torjuntatoimet huomioiden toiminnasta ei aiheudu eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta pölyn tai melun muodossa, ja kun toimitaan lupamääräyksiä mukaisesti. Käytettävä murskain on aina yli 300 metrin päässä asutuksesta.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaisen lupaharkinnan tehtyään lupaviranomainen katsoo, että toimittaessa tämän päätöksen ja hakemuksessa annettujen tietojen mukaisesti toiminnasta ei katsota aiheutuvan terveyshaittaa, muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, ja että toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Toiminta ei ole ristiriidassa voimassaolevien kaavojen kanssa.

Lupamääräysten perustelut

Maa-ainelain 11 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos sanotut seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset muun muassa päästöistä, jätteistä ja toimista pilaantumisen tai sen vaaran taikka siitä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi sekä selvittämiseksi. Lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne ja sen vaikutus ympäristöön, toiminnan vaikutusalueen ominaisuudet, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet näiden toimien toteuttamiseksi.

Siltä osin, kun tässä lupapäätöksessä ei ole määrätty tiukemmista vaatimuksista tulee toiminnanharjoittajan noudattaa niitä ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksia, joista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Lupamääräykset 1-2: Määräykset on annettu toiminnan laajuuden määrittämiseksi, toiminnasta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi ja rajoittamiseksi sekä pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ottamismäärä ja ottamisen sekä murskaustoiminnan laajuus ovat hakemuksen mukaisia. Muiden kuin ottamisalueelta otettavien maiden jalostus ei ole sallittua. (MAL 11§, YSL 7, 17, 52§)

Lupamääräys 3: Maa-ainelain mukainen ottamislupa myönnetään pääsääntöisesti kymmeneksi vuodeksi ja erityisistä syistä enintään viideksitoista vuodeksi. Ympäristöhallinnon ohjeen 1/2009 mukaan tällaisena erityisenä syynä voidaan pitää ottamisen kohdistumista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa maakuntakaavassa olevalle maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. Hakemuksen mukainen ottotoiminta kohdistuu edellä mainitun mukaiselle alueelle (EOh). Alueen nykyinen voimassa oleva yhteislupa on myönnetty viideksitoista vuodeksi. Määräajassa on huomioitu alueelle laadittu YVA. Myönnetty maa-ainesten ottamisaika on hakemuksen mukainen. (MAL 10§)

Lupamääräys 4: Määräys on annettu hankkeesta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi ja välttämiseksi, pohjaveden ja lähteikön suojelemiseksi ja toiminnan valvomiseksi. Asianmukaisella ottotoiminnan vaiheistamisella ja puuston kaadolla voidaan vaikuttaa toiminnasta pohjaveteen kohdistuvien muutoksien suuruuteen sekä toiminnasta aiheutuviin pöly-, melu- ja maisemahaittoihin. YVA-menettelyssä tunnistettuja vaikutuksia ja riskejä alueen maaperään ja pohjaveteen sekä ottamisalueen lähellä oleviin lähteisiin voidaan välttää asianmukaisella oton ja maisemoinnin vaiheistuksella. Toiminnan aikaisen avoimen ja maisemoimattoman ottamisalueen alaksi on arvioitu enintään 20 ha, toiminnan valvomiseksi luvanhaltijalle on asetettu selvitysvelvollisuus ennen oton aloittamista eräissä vaiheissa. Mikäli nähdään tarpeelliseksi valvontaviranomainen voi lähteiden valuma-alueeseen liittyvän selvityksen perusteella edellyttää toiminnalle haettavan vesilain 2 luvun 11 §:n mukaista lupaa. Määräyksessä on huomioitu Hämeen ely-keskuksen lausunto ja ympäristölautakunnan linjaus 9.6.2021 §46 ottamisalueiden vähimmäismaisemoinnista. (MAL 3, 11§, YSL 52§)

Lupamääräys 5: Määräys on annettu toiminnan laajuuden määrittämiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi. Alin sallittu ottotaso on hakemuksen mukainen edellyttäen, että ottoa ei uloteta neljää metriä lähemmäs ylintä havaittua pohjaveden pinnantasoa. (MAL 3, 11§)

Lupamääräys 6: Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi sekä ottamisen aiheuttamien vahingollisten vaikutusten vähentämiseksi. Toiminnan etenemistä ja sen laajuutta tulee olla mahdollista seurata maastomerkitöjen perusteella. Estämällä asiattomien henkilöiden pääsy alueelle sekä aluerajauksilla

vähennetään mahdollisia ympäristöhaittoja ja henkilövahinkoja. Toiminnalla tulee olla nimetty vastuuhenkilö, joka vastaa luvan lupamääräysten noudattamisesta. (MAL 6, 11§, MAA 7§, VNA 800/2010 12§, YSL 7§)

Lupamääräys 7: Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien haittojen rajoittamiseksi. Hakemuksen mukainen toiminta on pääsääntöisesti kielletty viikonloppuisin ja arkipyhinä lukuun ottamatta ottotoimintaan liittyvää satunnaista lauantaisin tehtävää ainesten kuormaamista ja kuljettamista (ei pyhäpäivinä). Toiminta-ajoissa on huomioitu etäisyydet lähimpiin asuin- ja vapaa-ajan rakennuksiin ja ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta meluhaittaa asumiselle ja virkistyskäytölle. Toiminnassa on lisäksi huomioitava, etteivät lupamääräyksen 14 mukaiset melun ohjearvot ylity. (MAL 3, 11§, YSL 52§)

Lupamääräys 8: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja alueen jälkihoidon ohjaamiseksi sekä haittojen vähentämiseksi. Ottamisalueella olevaa pintamaata tulee pyrkiä säilyttämään mahdollisimman paljon pohjaveteen kohdistuvien muutosten ehkäisemiseksi ja pintamaata tulee poistaa vain ottamisen edistymisen kannalta tarpeellinen määrä oton vaiheistus huomioiden. Poistetut/kuoritut pintamaat tulee ensisijassa hyödyntää suoraa alueen maisemoinnissa tai muutoin säilyttää alueella siten, että niitä voidaan käyttää ottamisalueen maisemoinnissa oton etenemisen aikana ja viimeistään oton päättyessä. Ottamisalueen ja seututien 290 (Hikiäntie) välisellä puustolla voidaan vaikuttaa näkemään tieltä ja mahdollisiin maisemahaittoihin, kun otto alueella etenee tietä kohti. Maakuntakaavassa ottamisalueen itäpuolella Hikiäntietä myötäillen kulkee ohjeellinen reittilinja, toteutuessaan luvanhaltijalle on mahdollista kohdistaa mm. istutusvelvoitteita mikäli toiminnasta katsotaan koituvan haittaa kyseiselle reitille. Riittävällä suojapuustolla voidaan vähentää myös toiminnasta aiheutuvia melu- ja pölyhaittoja. (MAL 3, 11§, YSL 17)

Lupamääräys 9: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä toiminnan ohjaamiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että alueella säilytetään vain toiminnan kannalta tarvittavaa kalustoa ja käytettävä kalusto ei kuntonsa puolesta aiheuta pilaantumisen vaaraa. Toimintojen ja jalosteiden sijoituspaikkojen tulee pääsääntöisesti olla suunnitelmapiirustusten mukaisilla ohjeellisilla alueilla tai näiden sijoittamisessa tulee huomioida, ettei niillä estetä tai haitata maisemointitoimia alueella. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee varastoida alueella näiden lupamääräysten mukaisesti, eikä niistä saa aiheutua roskaantumista. Alueella ei saa säilyttää toimintaan kuulumatonta tavaraa tai romua. Määräyksessä on huomioitu Hyvinkään Veden lausunto. (MAL 3, 11§, YSL 7, 52§)

Lupamääräys 10: Määräys on annettu liikenteen järjestämiseksi ja turvallisen tienkäytön takaamiseksi. Luvanhaltija on velvollinen huolehtimaan, ettei maa-aineksia kulkeudu ottamisalueen ulkopuolelle eikä toiminnasta aiheudu pölyhaittaa läheiselle seututielle. Kulkeutunut maa-aines on poistettava seututieltä sekä ottamisalueelle lähtevästä päälystetystä liittymästä. Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualueen lausunto on huomioitu määräyksessä. (MAL 11§, YSL 52§)

Lupamääräys 11: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi. Sähköverkosta käyttöenergiansa ottava laitteisto ei aiheuta polttoaineiden käsittelyyn ja käyttöön liittyvää riskiä, jolloin maaperän ja pohjaveden suojelun kannalta verkkovirtaa käyttävän laitteiston tulee olla ensisijainen polttomoottorikäyttöiseen verrattuna. Mikäli kuljetusmatkojen vähentämiseksi alueella, toiminnan optimoimiseksi tai muista vastaavista syistä alueella käytetään polttomoottorikäyttöisiä laitteistoja, tulee laitteistojen sekä niiden polttoainesäiliöiden maaperä suojata. Suojatun alueen tulee olla nesteitä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu. Määräyksessä on huomioitu Hämeen ELY-keskuksen ja Hyvinkään Veden lausunto. (YSL 11, 52§)

Lupamääräys 12: Määräys on annettu hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi ja toiminnan valvomiseksi. Maa-aineslain mukaan valvontaviranomainen tai sen määräämä viranhaltija voi keskeyttää toiminnan sopivaksi katsottavalla tavalla, mikäli toimintaa harjoitetaan vastoin maa-aineslakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai lupamääräyksiä taikka muutoin laiminlyödään niiden noudattaminen. (MAL 11, 15§)

Lupamääräys 13: Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Toiminnan järjestämisessä ja toimintojen sijoittamisessa alueelle tulee huomioida, että kaivualueen rintaukset ja maaston muodot hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti melun vaimentamisessa ja pölyn leviämisen estämisessä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Mm. varasto- ja pintamaakasojen riittäväällä korkeudella ja oikealla sijoittelulla voidaan vähentää melun leviämistä. Melulähteet tulee teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoittaa toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. (MAL 3, 11§, YSL 52§, NaapL 17§)

Lupamääräykset 14-15: Määräykset on annettu toiminnasta aiheutuvien haittojen välttämiseksi ja vähentämiseksi. Päätöksessä annetut melun ja pölyn raja-arvot perustuvat asetukseen melun ohjearvoista ja asetukseen ilmanlaadusta. (YSL 52§, YSA 15§, NaapL 17§, VNP 993/1992, VNA 79/2017)

Lupamääräys 16: Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien pölyhaittojen ehkäisemiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi. Alueen toiminnassa ja kulkureittien hoidossa on pyrittävä ehkäisemään toiminnasta ympäristöön aiheutuvaa pölyämistä ennakkotoimin. Mikäli pölyämistä havaitaan ottamisalueelta lähtevässä liittymässä tai seututiellä on ryhdyttävä määräyksen 10 mukaisiin toimiin. (MAL 3, 11§ YSL 7, 17, 52§)

Lupamääräys 17: Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien haittojen välttämiseksi ja vähentämiseksi. Mikäli on syytä olettaa esim. valitusten johdosta melu- tai hiukkasraja-arvojen ylittymistä, voidaan luvanhaltijaa edellyttää teettämään mittauksia toiminnasta aiheutuvan melun tai muiden päästöjen selvittämiseksi. Ennen varsinaista mittauksia tulee ympäristösihteerille esittää hyväksyttäväksi mittausuunnitelma. Raja-arvojen ylittyessä on toiminnasta vastaavan korjattava tai muutettava toimintaansa ja esitettävä vähentämistoimista suunnitelma. Mikäli toiminnasta aiheutuu ennalta arvaamattomia vaikutuksia, on aiheellista, että ympäristölautakunta voi antaa haittojen ehkäisemistä koskevia lisämääräyksiä. Mikäli toiminnasta aiheutuviin haittoihin liittyen on tarvetta suorittaa mittauksia tulee tulosten yhteydessä arvioida myös toiminnasta aiheutuvan melun tai pölyn haitallisuutta häiriintyvässä kohteessa ja mahdollista terveyshaittaa. Terveyshaitan kynnysarvoina voidaan soveltaa STM asetusta 545/2015. Määräyksessä on huomioitu ympäristöterveyden lausunto ja annettu muistutus. (YSL 52§, YSA 15§, NaapL 17§, VNA 79/2017)

Lupamääräys 18: Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi, toiminnan valvomiseksi sekä mahdollisten aiheutuvien haittojen selvittämiseksi. (MAL 3, 11§, NaapL 17§)

Lupamääräys 19: Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien haittavaikutusten vähentämiseksi. Murskaamon rakenteilla ja laitteistojen hyvällä kunnolla voidaan vähentää ympäristöhaittoja ja pienentää ympäristön pilaantumisriskiä. Murskauksesta aiheutuvaa melua on torjuttava mm. koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla torjuntatoimilla. Kiviaineksen putoamiskorkeutta säätämällä voidaan myös vaikuttaa aiheutuvaan meluun. Murskattavan aineksen kastelulla voidaan ehkäistä pölyämistä. (YSL 7, 52, 62§)

Lupamääräys 20: Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi ja toiminnasta aiheutuvien haitta- ja yhteisvaikutusten selvittämiseksi. Alueelle laaditussa YVA-menettelyssä tunnistettiin melun yhteisvaikutus (Huhtainnummen ja Sarvinummen ottamisalueet), jonka johdosta murskauksesta ilmoittaminen nähdään tarpeelliseksi mahdollisen melumittausarpeen selvittämiseksi. Murskausjaksosta tulee ilmoittaa kohtuullisessa ajassa ennen murskauksen aloittamista, jotta viranomaisella on aikaa päättää mahdollisesta mittausveloitteen

antamisesta. Määräyksessä on huomioitu Sarvinummen alueen lupaaika sekä terveystieteellisen lausunto ja annettu muistutus. (YSL 52§)

Lupamääräys 21: Määräys on annettu päästöjen vähentämiseksi parhaan käyttökelpoisen tekniikan avulla sekä toiminnanharjoittajan selvilläolo-velvollisuuden varmistamiseksi. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on toiminnanharjoittajan oltava selvillä toiminnasta aiheutuvista haitallisista vaikutuksista ja parhaista käytännöistä vaikutusten ehkäisemiseksi. Työkoneissa käytettävät peruutusten piippaukset, vaikka eivät vaikuta melun keskiäänitasoon aiheuttavat ympäristöön ja naapurustoon erityisen häiritsevää melua. Työkoneissa tulee kohtuullisessa ajassa melun häiritsevyyden vähentämiseksi siirtyä käyttämään matalataajuisia peruutusääntä. (YSL 6, 8, 52§)

Lupamääräykset 22-26: Määräykset on annettu toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja pohjaveden sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Kaksinkertaisen suojauksen periaatteessa ensi- ja toissijaiset suojauskokonaisuudet ovat toisistaan riippumattomat ja aukottomat. Sijoittamalla toiminnassa käytettävät polttoainesäiliöt ja koneiden tankkauspaikka maaperäsuojatulle tukitoiminta-alueella voidaan vähentää mahdollisista rikkoutumisista ja säiliövuodoista koituvia riskejä. Tilanteissa, joissa laitteistojen tai laitoksen tankkaus tapahtuu tukitoiminta-alueen ulkopuolella, on riskien välttämiseksi tärkeää suojata paikan maaperä asianmukaisesti pilaantumisen välttämiseksi. Mikäli alueella käytetään sähkökäyttöistä seulaa, jonka käyttövoima tuotetaan alueelle tuotavalla aggregaatilla, tulee riskien välttämiseksi aggregaatin sekä sen polttoainesäiliön maaperä suojata. Aggregaatin käyttö saattaa johtua muuntamolta vedettävän voimajohdon liialliseen häviöön tai vastaavan syyhyn. Polttoainekäyttöiset laitokset ja laitteet tulee myös maaperän osalta suojata siten, että mahdollisissa vuotoissa vuoto jää suojausrakenteeseen eikä pääse leviämään muualle maaperään. Tukitoiminta-alueen ulkopuolisissa maaperäsuojauksissa tulee huomioida suojattavan alueen reunakorotus ja, ettei suojatulle alueelle kertyvät likaiset hulevedet pääse ohjautumaan maaperään. Määräyksessä on huomioitu Hämeen ELY-keskuksen lausunto. (YSL 7, 16, 17, 52, 62§, VNA 800/2010 9§)

Lupamääräys 27: Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Poikkeustilanteita varten tukitoiminta-alueella, polttoaineiden tankkauspaikassa ja muualla, missä kemikaaleista saattaa aiheutua pilaantumisriskiä maaperään, kuten työkoneiden läheisyydessä, on pidettävä riittävää öljyntorjuntakalustoa. (YSL 16, 17, 52§)

Lupamääräys 28: Määräys on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Henkilöstön ohjauksella ja toimintatavoilla voidaan vähentää onnettomuuksien yhteydessä aiheutuvaa ympäristön pilaantumisriskiä. Toiminnanharjoittajalla on pilaantumisen torjuntavelvollisuus mahdollisissa vahinkotapauksissa. (YSL 52§, YSA 15§)

Lupamääräykset 29-31: Määräykset on annettu ympäristön roskaantumisen ehkäisemiseksi, jätteistä aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäisemiseksi ja pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräyksellä 31 varmistetaan, ettei jätteitä luovuteta luvattomille jätteitä käsitteleville ja hyödyntäville laitoksille tai henkilöille. (YSL 7, 16, 52, 58§, JL 8, 13, 15-17, 28, 29§)

Lupamääräykset 32-33: Määräykset on annettu toiminnasta aiheutuvien vaikutusten tarkkailemiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi. Määräyksessä on huomioitu toiminnan sijoittuminen 1E-luokan pohjavesialueen muodostumisalueelle sekä annetut lausunnot. (MAL 3, 11§, YSL 17, 52§)

Lupamääräykset 34-39: Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan järjestämiseksi, viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi ja tarkkailun toteuttamiseksi. Pohjaveden tarkkailua koskeva vuosiraportti on toimitettava myös muille ao. viranomaisille, määräyksessä on huomioitu annetut lausunnot. Jätekirjanpito-velvoite perustuu Jätelain 118 §:ään, jonka mukaan ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisen toiminnan on pidettävä kirjaa jätteistä (MAL 3, 11, 16b, 23a§, YSL 5, 17, 46, 52, 83§, JL 12, 118§, JA 33§)

Lupamääräys 40: Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi. Toiminnan muutoksiin liittyviä tietoja tarvitaan arvioimaan toiminnasta aiheutuvia haittoja ja mahdollista lupapäätöksen muuttamisen tai määräystenannon tarvetta. Konkurssitapauksissa sovelletaan maa-aineslain 16 a §:ä. (MAL 13a§)

Lupamääräys 41: Määräys on annettu toiminnan vaikutusten ja alueen puhdistamistarpeen selvittämiseksi. Luvanvaraisen toiminnan päättyessä alue tulee kunnostaa sellaiseksi, ettei siitä esim. haitta-ainepitoisuuksista johtuen aiheudu alueen jälkikäytön vaikeutumista. Tarvittaessa alueella tulee suorittaa maan kunnostustoimenpiteitä, lähtötilanteen selvittämiseksi on oltava selvitys toiminta-alueen nykyisestä maaperän tilanteesta. (YSL 52, 58, 94, 133, 135, 137§)

Lupamääräys 42: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja ympäristölle koituvan haitan ja roskaantumisen ehkäisemiseksi. (YSL 17, 52, 58§)

Lupamääräys 43: Määräys on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Jälkihoitotoimenpiteet on suoritettava pääsääntöisesti luvan voimassaolon aikana, jotta niiden toteutumista voidaan ennakkoon tehokkaasti valvoa. Annettu lausunto on otettu määräyksessä huomioon. (MAL 3, 11§)

Lupamääräys 44: Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi. Lopputarkastuksessa todetaan lupaehtoja noudattaminen ja voidaanko asetettu vakuus palauttaa. (MAA 7§)

Lupamääräys 45: Määräys on annettu jälkihoitotoimenpiteiden turvaamiseksi. (MAL 12§, YSL 60, 61§)

Lupamääräys 46: Määräys perustuu maa-ainelain 23 § ja Hausjärven kunnan maa-ainestaksaan ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan.

YVA-menettelyn huomioiminen

Ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja siitä annettua yhteysviranomaisen perusteltua päätelmää käsitellään tässä niiltä osin, kun ne liittyvät lupahakemuksen mukaisen yhteisluvan myöntämisedellytyksiin. Hakemuksen mukainen toiminta vastaa pääosin YVA-selostuksen vaihtoehtoa VE1.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä virkistyskäyttöön

Selostuksessa vaihtoehdon VE1 vaikutukset maankäyttöön on katsottu nykyisen kaltaisiksi pääosin ympäröiville alueille kohdistuvat haitat melu, pöly ja liikenne, mutta pidempikestoiksi, jotka lakkaavat asteittain toiminnan päättyessä. Vaikutukset on todettu vähäisiksi. Toiminnan laajennus ei edellytä kaavamuutostarpeita toiminnan ollessa kaavanmukaista ottotoimintaa. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaisesti erityistä huomiota tulee kiinnittää pohjaveden suojeluun ja ainestenoton maisemallisiin vaikutuksiin käyttämällä riittäviä suojakerroksia ja -vyöhykkeitä sekä vaihteistamalla ainestenottoa ja maisemointia toiminnan mahdollisessa luvassa ja toiminnassa.

Laajennusalue sijoittuu metsätalousalueelle, jolta puusto on jo osin poistettu. Toiminta ei juuri ole nähtävissä ympäröiviltä alueilta kuin hyvin rajatulta alueelta Hikiäntieltä, Hikiän kulttuurimaiseman Seppälän alueelta. Vaikutukset maisemaan on arvioitu vähäisiksi. Ottoalueen koillis- ja pohjoisreunan maisemointi ja puiden istutus tulee pienentämään näkymää ottamisalueelle 10–20 vuoden kuluessa ja todennäköisesti oton laajentuessa laskeuduttaessa alemmas Salpausselän harjulta. Hankkeessa tulee kiinnittää huomiota Hikiäntieltä avautuviin näkyymiin suojapuustolla.

Yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä virkistyskäyttöön kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi, kun niistä on mainittu selostuksessa ja yhteysviranomaisen päätelmässä on tässä päätöksessä annettu lupamääräykset oton ja maisemoinnin vaiheistamisesta ottamisalueella, suojaustalon säilyttämiseksi historiallisen tielinjan ja ottamisalueen rajauksen välisellä alueella sekä mahdollisista lisäistutusten määräämisestä. Maakuntakaavassa olevan ohjeellisen ulkoilureitin osalta ympäristölautakunta katsoo, edellä annetut määräykset riittäviksi reitin huomioimiseksi.

Vaikutukset pintavesiin

Arviointiselostuksessa laajentamisen aiheuttamat pintavesivaikutukset on katsottu vastaavan pitkälti nykyisiä vaikutuksia, mutta vaikutusten olevan pitkäaikaisempia. Vaikutukset on arvioitu vähäisiksi. Sadeveden arvioidaan suotautuvan alueella pääosin pohjavedeksi, kuten tukitoiminta-alueelta öljynerotuskaivon kautta maastoon johdettavan veden. Alueen laajennuksesta johtuen virtaama alueen itäisessä ojassa saattaa vähentyä, mutta vaikutus on vähäinen ja paikallinen, koska nykytilassa puolet laajennusalueesta purkaa vetensä länteen päin maastonmuotojen mukaan. Rankkasateiden aikana alueen ympäristön ojissa saattaa esiintyä lyhytaikaista ja paikallista sameutta ottamisalueelta lähtevän pintavaluman takia. Kiintoaineen on arvioitu laskeutuvan ojien pohjiin.

Pintavesiin kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi, kun niistä on mainittu selostuksessa ja yhteysviranomaisen päätelmässä on tässä päätöksessä annettu lupamääräykset kaluston asianmukaisesta kunnosta, vahinko- ja onnettomuustilanteisiin varautumisesta, tukitoiminta-alueesta ja sen rakenteista, hulevesien johtamisesta ja oton vaiheistamisesta ja jälkihoidosta.

Vaikutukset pohjaveteen

Selostuksen mukaan vaihtoehdon VE1 mukainen toiminta voi aiheuttaa nykyisen toiminnan kaltaisia kuitenkin nykyistä pitkäaikaisempia vaikutuksia mm. lievää ja paikallista pohjaveden samentumista sekä kemiallisen hapenkulutuksen, kloridi- ja sulfaattipitoisuuden sekä sähkönjohtavuuden kohoamista. Nykyiseen verrattuna vaikutusten suuruus voi myös kasvaa jonkin verran alueen suuremmasta pinta-alasta johtuen. Vaikutukset pohjaveteen on arvioitu vähäisiksi. Vaikutukset lähteisiin ovat suurimmillaan lähimmäksi lähteitä sijoittuvien ottovaiheiden 4 ja 5 (lupahakemuksessa vaihe 3 luoteispuoli ja vaihe 4) aikana. Laajennus voi myös lisätä pinnankorkeuden vaihtelua alueella.

Ottamistoiminnan vaiheistamisella ja toiminnan aikaisella jälkihoidolla voidaan minimoida ottoalueen pinta-ala ja ehkäistä pohjaveden laatuun ja määrään kohdistuvia vaikutuksia. Toiminnan aikainen maisemointi

nopeuttaa kasvillisuuden palautumista ja edelleen ravinteiden sekä mahdollisten haitta-aineiden pidättymistä, jolloin ottotoiminnan vaikutusten kesto ja suuruus pohjaveteen pienenee. Tässä päätöksessä on annettu em. seikkoja koskevia määräyksiä ja lisäksi pohjaveteen kohdistuvien vaikutusten vähentämiseksi, kun niistä on mainittu selostuksessa ja yhteysviranomaisen päätelmässä on päätöksessä annettu lupamääräykset pintamaan poistosta, lähteiden valuma-alueen huomioimiseksi toiminnassa, ottotasoista, varautumisesta, toimintojen sijoittamisesta ja vuotojenhallintarakenteista ja pohjaveden tarkkailusta.

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Toiminnan laajentaminen aiheuttaa selostuksen mukaan nykyisen toiminnan kaltaisia vähäisiä paikallisia vaikutuksia maaperään, kun maaperästä poistuu hiekkaa ja soraa, ja toiminta muuttaa maanpinnan tasoa ja alueen topografiaa. Vaikutukset koskevat vain hankealuetta. Alueella ei ole kalliomuodostumia. Vaikutuksia maaperään voivat aiheuttaa onnettomuustilanteet kuten säiliövuodot, joissa haitta-aineita pääsee valumaan maaperään. Tässä päätöksessä on annettu lupamääräykset onnettomuustilanteisiin varautumiseksi.

Luonto- ja luonnonsuojeluvaikutukset

Laajennushanke aiheuttaa selostuksen mukaan alueen kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin kohdistuvia suoria vaikutuksia, jotka ilmenevät luontotyyppien ja kasvupaikkojen menetyksinä. Vaikutukset on kuitenkin katsottu vähäisiksi, koska lähteikköjä lukuun ottamatta vaikutusalueella ei havaittu merkittäviä luontotyyppejä ja toiminnan aiheuttama muutos kohdistuu suppealle alueelle tavanomaiseen lajistoon.

Metsästä riippuvaisten lajien elinympäristöt alueella menetetään laajennuksesta johtuen, mutta vaikutukset on arvioitu vähäisiksi metsäpinta-alan vähäisestä määrästä johtuen. Kangaskiurun on selostuksessa katsottu hyötyvän laajennuksen aiheuttamasta avoimen tilan lisääntymisestä. Teeren pesimä- ja poikuealueet häviävät laajennuksen toteutuessa, mutta kukkojen soidinarenaksi alue on laajennuksen jälkeenkin todennäköisesti sovelias. Kokonaisuudessaan linnustoon aiheutuvat vaikutukset on katsottu vähäisiksi.

Vaikutuksia liito-oraviin eikä luonnonsuojelu- ja Natura-alueisiin ole katsottu syntyvän. Pölymallinnuksen mukaan pölyalueet eivät yllä lähteikköjen alueelle, mutta kiintoainekuormitteiset vedet jotka ovat peräisin varastokasojen kastelusta, saattavat kulkeutuessaan lähteikön alueelle aiheuttaa lähteikoissä liettymistä.

Luonnonympäristöön kohdistuvat vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi muutoksen suuruuden vuoksi, koska luonnonympäristö muuttuu laajennuksesta johtuen laajemmin. Liettymistä lähdealueella voidaan

estää ohjaamalla toiminta-alueelta syntyvät hulevedet pois päin lähteistä.

Luonto- ja luonnonsuojeluvaikutusten vähentämiseksi, kun niistä on mainittu selostuksessa ja yhteysviranomaisen päätelmässä on tässä päätöksessä annettu lupamääräykset vesitarkkailusta ja lähteiden valuma-alueen huomioimisesta toiminnassa sekä luonnonsuojelulain mukaisten esiintymien ilmoittamisvelvollisuudesta.

Meluvaikutukset

Selostuksessa laajentamisen aiheuttamat meluvaikutukset laskentaepävarmuus huomioiden jäävät keskiäänitason osalta alle melutasojen raja-arvojen. Nykyiseen verrattuna melu laajenee kauemmaksi etelää ja lounasta. Lähimmällä asuinrakennuksella päiväajan keskiäänitaso on korkeimmillaan 43 dB ja yöajan 33 dB, lähimmällä loma-asunnolla vastaavat ovat 38 dB ja 29 dB. Vaikutukset on arvioitu melun keston kasvusta johtuen pieneksi.

Varastokasojen sijoittelulla ja murskaimen sijoittamisella lähelle pohjatasoa voidaan vähentää meluhaittoja. Alueen ympäröivä metsä vähentää osaltaan melua. Edellä mainittujen lisäksi melun vaikutusten vähentämiseksi, kun niistä on mainittu selostuksessa ja yhteysviranomaisen päätelmässä on tässä päätöksessä annettu lupamääräykset parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotosta, toiminnan melutason raja-arvoista ja melun mittaamisvelvoitteesta ja murskaustoiminnasta ilmoittamisesta.

Pölyvaikutukset

Pölyämismallinnuksen tulosten perusteella lainsäädännöllisiä raja- ja ohjearvoja ei ylitetä kummassakaan vaihtoehdossa. Tässä päätöksessä on annettu lupamääräyksiä pölyn seurannasta, kirjanpidosta ja mahdollisesta mittausvelvoitteesta.

Liikennevaikutukset

Laajentumisen johdosta ei ole tarvetta uusille tieyhteyksille eikä Hikiäntielle kohdistuva liikennemäärä muutu.

YVA-menettely lupaharkinnassa

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa ja sen kuulemisen tuloksissa, yhteysviranomaisen lausunnossa ja toiminnanharjoittajan lisäselvityksissä esitetyt seikat on otettu huomioon tässä lupapäätöksessä. Ympäristölautakunta katsoo, että hakemuksen mukaisesta toiminnasta ei sille asetettavat lupamääräykset huomioiden aiheudu sellaisia merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka muodostaisivat esteen yhteisluvan myöntämiselle.

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksiin

Hämeen ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon laitteistojen toiminta- ja sijoituspaikan maaperäsuojausta, polttoaineiden ja kemikaalien sijoittamista ja tankkauspaikan suojaamista, tukitoiminta-aluetta ja pohjaveden tarkkailua koskevissa määräyksissä. Ottamisalueen luoteispuolella oleva luonnontilainen lähteikkö on huomioitu annettavissa lupamääräyksissä.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri (L) - vastuualueen lausunto on otettu huomioon seututien puhtaanapitoa koskevassa määräyksessä, jonka on katsottu riittäväksi kyseessä olevalle toiminnalle. Ympäristölautakunta katsoo, ettei toiminnalle ole suunnittelu-alueen rajaus ja Hikiäntien ja rajauksen väliin jäävä suoja-alue huomioiden tarvetta erikseen asettaa määräystä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaisten esteiden asettamisesta maantien suoja- ja näkemäalueelle.

Etelä-Hämeen ympäristöterveyden lausunto on otettu huomioon melu- ja pölymittauksia koskevissa määräyksissä.

Hyvinkään Veden lausunto on otettu huomioon toiminnan järjestämistä koskevassa lupamääräyksessä. Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnalle asetettavat pohjaveden suojaamiseksi tarkoitetut määräykset ovat riittävät ja niiden puolesta hakemuksen mukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu laissa kiellettyä pohjaveden pilaamisriskiä tai muuta sellaista haitallista pohjaveteen kohdistuvaa haittaa. Ympäristölautakunta toteaa, että toiminnassa käytettävien polttoaineiden, kemikaalien ja tankkauspaikkojen sekä maaperäsuojauksen osalta on annettu määräykset, joilla ehkäistään vuodoista ja muista onnettomuuksista ympäristöön kohdistuvia haittoja. Toiminnan tarkoituksen mukaiseksi toteuttamiseksi ympäristölautakunta ei katso tarpeelliseksi muuttaa tukitoiminta-alueen sijaintia tällä erää hanketta. Tukitoiminta-alueen sijainnin on hyvä olla keskeisellä paikalla myös siitä syystä, että se vähentää alueen sisällä tapahtuvaa kulkemista välimatkoineen.

Muistutus 1: Esille nostetut meluhaitat ja muistutuksen jättäjän esittämät seikat on otettu huomioon toiminnalle asetettavien mittausvelvoitteiden ja meluntarkkailun osalta. Ympäristölautakunta toteaa, että tehdyssä melumallinnuksessa on pyritty mallintamaan alueen toiminnasta aiheutuvaa maksimaalista ympäristöön kohdistuvaa melua, eikä tässä ole raportin mukaan huomioitu kasvillisuuden osuutta melua vaimentavana tekijänä (ei pääsääntöisesti oteta huomioon mallinnuksissa, pysyvyys) ja mallinnus on tehty 100 %:n käyttöasteella. Käytännössä kasvillisuus vaikuttaa, jollain tasolla toiminnan aikaiseen meluun, ja talvella myös lumella on melua vähentävä vaikutus. Toiminnassa on yleensä myös taukoja, jotka ympäristölautakunnan

mukaan vaikuttavat melun keskiäänitasoon. Muistutuksessa viitattu meluhaitta aiheutuu Huhtainnummen Sora Oy:n ja viereisen Rudus Oy:n Sarvinummen alueen yhteisvaikutuksesta. Viereisen Rudus Oy:n ottamisalueen lupa-aika päättyy vuoden 2024 lopussa, jolloin myös alueelta aiheutuva meluhaitta lakkaa. Ympäristölautakunta katsoo, että mallinnus on tehty asianmukaisesti ja että tulosten perusteella raja-arvot ylittävää meluhaittaa AA:n kiinteistölle ei ennalta arvioiden mukaan aiheutuisi. Lupamääräyksissä on kuitenkin annettu viranomaiselle mahdollisuus edellyttää melumittauksia, mikäli haittoja voidaan katsoa aiheutuvan. Luvanhaltijalla on myös lupamääräysten mukainen velvollisuus ilmoittaa murskausjaksoista, jolloin tarkempi arvio melun yhteisvaikutuksen selvittämisestä on tehtävissä.

Muistutus 2: Maa-aineslain 10 §:n mukaan erityisenä syynä luvan myöntämiseksi 15 vuodeksi voidaan pitää sitä, että ottaminen kohdistuu mm. maakuntakaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. Laajentamishanketta koskien on tehty YVA-menettely, jossa on arvioitu ja tunnistettu toiminnan ympäristövaikutuksia eri hankevaihtoehdoissa mm. toiminnan jatkuessa vuoteen 2050 saakka, ja jonka myös on katsottu puoltavan 15 vuoden lupa-aikaa.

Hakemuksesta annetut lausunnot ja muistutukset on muutoin otettu päätöksenteossa huomioon lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 11.9.2039 saakka.

Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on haettava lupaa (YSL 29§).

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa voimaantullessaan seuraavat päätökset:

- Hausjärven ympäristölautakunta 2.9.2020 § 51

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Maa-aineslain 21 §:n 2 momentin ja ympäristönsuojelulain 199 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Hakija on hakenut toiminnan aloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta.

Ympäristölautakunta katsoo, että toiminnan aloittamiselle on muutoksenhausta huolimatta em. lakien mukainen perusteltu syy ja

päättää myöntää maa-ainesten ottamiselle sekä soran murskaamiseksi aloittamisluvan muutoksenhausta huolimatta. Aloittamislupa myönnetään siten, että toiminnan voi aloittaa nykyisellä ottamisalueella (vaihe 1 ja 2) ja uudella laajennusalueella (vaihe 3) sen itä- ja eteläosassa lupapäätöstä noudattaen. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti. Kyseessä on toiminnassa oleva ottamisalue, jolla on voimassa oleva yhteislupa. Uutta ottamisaluetta avataan oton edistymisen mukaan, yhden vuoden ottotarvetta vastaava määrä. Vaiheiden 1 ja 2 alueilla ottotoiminta on meneillään ja nykyisellä alueella on suoritettu soran murskausta. Vaiheen 3 itäpuoleisella alueella, ei tehtyjen selvitysten perusteella ole sellaisia uhanalaisia tai silmälläpidettäviä, rauhoitettuja tai muuten huomionarvoisia kasvilajeja, uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppisiä, luonnonsuojelulain 29 §:n suojeltuja luontotyyppisiä, metsälain 10 § tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai vesilain 2. luvun 11 § mukaisia luontotyyppisiä taikka ole havaittu arvokkaita sellaisia esiintymiä, jotka menetettäisiin peruuttamattomasti ottamisen johdosta. Luvan hakijalla on aluetta koskeva voimassa oleva vakuus asetettuna valvontaviranomaisen eduksi.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Hakemuksen käsittelymaksu ympäristöluvan osalta määräytyy vireilletulopäivän perusteella ja maa-ainesluvan osalta maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta peritään suunnitelmaa kohti 500 €, ottamisalueen pinta-alan mukaan 500 €/ha ($500 \text{ €/ha} \cdot 37,3 \text{ ha} = 18\,650 \text{ €}$) sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan $0,010 \text{ €/m}^3$. Tarkastusmaksua määrättäessä, hakemuksessa otettavaksi esitetystä maa-ainesten määrästä otetaan $1\,000\,000 \text{ m}^3$ ylittävältä osalta huomioon 50 % ($0,010 \text{ €/m}^3 \cdot (1\,000\,000 \text{ m}^3 + (2\,600\,000 \text{ m}^3 / 2)) = 23\,000 \text{ €}$). Vakuuden hyväksymisestä peritään 200€/vakuus. Lisäksi peritään naapurien kuulemisesta 50€/kuultava eli 400€, sekä lupahakemuksesta ilmoittamisesta lehdessä 500€.

Ympäristöluvan osuutena peritään 50 % toiminnan ympäristönsuojelulain mukaisesta maksusta. Ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen siirrettävän murskaamon maksu on 1 690€, josta veloitetaan 845€.

Hakemuksen käsittelystä perittävät maksut ovat yhteensä 44 095 €.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa ympäristösihteeri, p. 019 758 6561.

SOVELLETUT OIKEUS- JA VIRANOMAISOHJEET

Maa-ainelaki, MAL (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta, MAA (926/2005)

Ympäristönsuojelulaki, YSL (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta, YSA (713/2014)

Laki eräistä naapuruussuhteista, NaapL (26/1920)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Jätelaki, JL (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä, JA (978/2021)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, muutoksineen)

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017)

Hausjärven kunnan maa-ainestaksa (kvalt 6.11.2023 § 121)

Hausjärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (kvalt 28.5.2013 § 75)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun haetaan muutosta YSL 190 §:n mukaisesti Vaasan hallinto-oikeudelta.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 11.9.2024.